

**kdo je z pravdy,
slyší
hlas můj**

J. 18.37

Wysleda Svatá Bibína,
Starého y Mówek

3áfon

ve výložení otc. včešedomata, na rukouch
v oblé starých vydání bratrských
počínajících v roce nové vydání.

Wysleda Svatá Bibína, Starého y Mówek

5
—
1981

čísla
SLOVA

„Zpívajice v srdci svém Pánu... Jak vám dává Duch“.

Ko 3:16

Lidské srdce má zvláštní vlastnost: musí být stále plné. Buď radosti, nebo starosti; lásky, pokoje nebo rozbroje. Jsou dva, kteří ho naplňují: Bůh, nebeský Pán, nebo ten Zlý, nepřítel. Na člověku záleží, komu otevře. Oba sledují jeho stav. Není-li srdce plné, člověk je neklidný, náladový, žádostivý, přistupný. Nepřítel si pospíší, aby do něho vložil nějakou marnost: z obrazovky, novin, setkání, branou vidění i slyšení. Pán předem rádi: hned v jítře napln své srdce Slovem, JÁ ti je připomenu. Nenechám tvé srdce ani chvíliku poloprázdné. Nepřítel to ví, stále čítá, ale nachází-li srdce plné, už tam nic nenašeje. Ej, ten je nerad!

Jaké je znamení Pánem plněného srdce? Je mu stále do zpěvu. Co chvíli tryská z něho nějaká melodie jako bubláni pramínku. Je to možné i při práci? Ano. Na myšlení máme hlavu, rozum, mozkovou „kybernetiku“. Harfa srdce má však základní úkol udržovat tóninu života akordy Slova. Dirigentem této základní polohy zpěvné pohody je svatý Duch. Jsme-li mu stále otevřeni, máme vyhráno. Nepřítel obchází, hledá skulinku rozladění, mrzutosti, rozčilení, úzkosti, strachu, péče, hněvu, ale nic nezabírá. Stav srdce zůstává stále zpěvný. Duch Boží nasazuje vždy novou desku žalmů, zaslibení, hesel, čtení. Zlý neuspěje, kde nitro Pánu pěje.

To není u každého hned. Nutno nacvičovat, zkoušet. Zjistíme, že to má navíc i uzdravující účinky, zachovává svěžest ducha, tvůrčí schopnosti. Jsme obohacováni stále novou moudrostí, pronikáme Slovem do Božích tajemství, plánů i cest. Srdce je uspokojené a odmitá všechny dávky nepřitele, už po nich netouží. Hle, přetéká díkem a chvalami. Lidé kolem jsou tím přemáháni, přitahováni i napomínáni. Chtěli by se i hněvat, ale vhodná píseň je přemáhá, umlčí. Chtěli by zle učinit, ale slovo žalmu je odzbrojí. Je tomu tak? Ano, jistě! Takové srdce mít, pod mocí Ducha, rozezpíváne Slovem!

-lm

ZIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. Adresa redakce: 110 00 Praha 1, Dušní 4. — Vychází šestkrát do roka. — Předplatné na celý rok 30 Kčs, jednotlivá čísla po 5 Kčs. — Admin. časopisu: 755 01 Vsetín, Trávníky 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava a ilustrace: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšíruje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Reg. číslo R 5078

NOE

Aj po plných štyroch kapitolách, ktoré Noemu venuje Mojžiš, Peter v Novej Zmluve pridáva o ňom dôležitý poznatek. Noe bol kazateľom spravodlivosti. Mojžiš o ňom uvádzá, že bol pestovafelom hrozna a vlastnil vinice. Ale pri iba ôsmich zachránených nebolo dôkazu v správe Mojžišovej o tom, že by už za tých čias bolo ustanovené to, čo dnes rozumieme pod kazateľským úradom. Každého, kto slúži slovom, by mohlo zaujmato, prečo bol Noe tak málo úspešný ako kazateľ. Či azda preto, lebo to, čo kázal, bola spravodlivosť? Asi najskôr! Lebo ľudia budú ochotne načúvať všeličomu inému, len nie kázaniu spravodlivosti — o tom, že musia činiť pokánie, že sa musia zmeniť, že musia nadobudnúť iný charakter a inak žiť.

Jednou vecou som si istý — Noe neuviedol svoje kázanie do pochybnosti svojím životom, na rozdiel od nejedného kazateľa dnešných čias. Lebo mal svedectvo, po celý čas, čo bol kazateľom, že je láska Bohu. Keď mu dával príkazy o stavbe korábu, povedal mu Hosподin, že iba jeho vidí spravodlivého pred sebou. Mohlo to byť tak, že jeho synovia a dcery sa pričinili o to, že jeho kázanie nebolo účinné? Lekáru, uzdrav sám seba, mohli mu jeho poslucháči povedať, keď končieval svoje kázne. Áno, aj to sa mohlo stať. Lebo jeden hriešnik pokazí veľa dobrého. A vieme, že Noe mal jedného zo synov, Cháma, ktorý značne prišiel k tomu, že Noe v zármutku zostúpil do hrobu. Tam bola isté hlavná pŕščina.

Nechcem zachádzať do podrobností potopy, architektúry korábu, geologii po opadnutí vód, rozdielu potomstva Noeho na zemi. Mojím jediným cieľom, jedinou ambíciou je kázat spravodlivosť. Kázat spravodlivosť, jej povahu, spôsob ako ju dosahoval a všetko, čo s ňou súvisí, najprv sebe samému, potom svojim synom a potom svojmu ľudu. Toto jedno robím. A z tohto hľadiska chcem, aby ste sa teraz dívali na Noeho a jeho koráb a vinicu a jeho víno a na Cháma, jeho nedobrého syna.

Nieníže Noe kázal s najväčšou vážnosťou, ako sa blížil koniec, nielen on sám, ale každý strom, ktorý padol v lese, každý trám upevnený na korábe, každý úder sekerou a ozvena kladiva boli neustálym a čoraz hlasnejším volaním, aby sa ľudia tej skazenej doby vrátili k Bohu a tak ušli Jeho hnev. Ale, ach aké smutné, tí istí ľudia, bez ktorých pomoci by sa stavba korábu nebola mohla uskutočniť, tí istí, čo stfnali stromy, zbfjali dosky, zapchávali škáry na lodi — tí istí si nezaistili plavbu v nej pre seba, svoje ženy a deti. Koľkí z tých zdatných tesárov, kováčov, stolárov a iných museli škrípať Zubami, keď videli ako ich deti tonú vo vlnách potopy, koráb zavretý a vynášaný hore nad zem. Aká to výstraha všetkým, čo sa takým či onakým spôsobom pričinujú o rozšírenie kráľovstva nebeského, a pritom po celý čas stojí mimo neho. Všetkým staviteľom kostolov, tlačiarom a korektorm, predavačom Biblia... A všetky Noeho výborné kázne a výzvy k spravodlivosti, súhlas jeho poslucháčov, to všetko by ani o piat nobolo vyzdvihlo jeho hlavu nad vlny vód, keby nebol sám začal konáť, keby sa nebol pustil do diela, ktoré mu Hospodin prikázal. To jest, keby nielen nebol stal koráb, ale keby nakoniec sám doň nebol vošiel.

Hospodin je pomalý do hnevu. Ale máme Jeho vlastné varovanie, že Jeho duch sa nebude večne prieť s človekom. Hoci dlho trvalo než bol koráb postavený, hoci po dlhé časy bola spravodlivosť kázaná, predsa svitol deň, v ktorý Noe vošiel do korábu a bez meškania nasledoval súd. A vetry, služobníci Hospodinovi, začali udierať do lode, až sa začala chvíť, a nielen ona, ale celé stvorenstvo sa triaslo, vzduchalo a potácalo sa, obloha sa roztrhla a vody, ktoré z nej padali, sa streli s vodami, ktoré vystriekli zo zeme. A zem sa pokryla vodami. A zostal nažive iba Noe a tí, čo boli s ním.

Nebolo na tvári zeme už nič, čo by sa dalo prirovnáť tomu korábu po ďalších stopäťdesiat dní. A ani nebude, až do dňa súdu. Taký bol Boží hnev, taká bola hrôza bárky von, revania zvierat vnútri lode a všetko pokrývajúceho strachu. Je iba jedna vec na svete, ktorá v tomto prekonáva koráb, a tou je srdce každého znovuzrodeného človeka. Nie, to by sme povedali priliš veľa, nie každého znovuzrodeného človeka, ale iba každého spomedzi znovuzrodených, ktorí boli ponorení do hľbokej známosti, tej ušľachtilej známosti o vlastnom srdci. S Božími súdmi proti nemu, jeho hriechu všade navôkol, s jeho minulými hriechmi a prítomnou hrievnosťou, ktorá ho denne obklúčuje, klopúc na jeho dvere, nazierajúc cez okná, škrabúc na prahu, s jeho dušou, ktorá sa v ňom zmietá ako opitý a so zemou a peklem v ňom, ktoré sa akoby vyšinuli zo závesov — tá lode na búrnom polnočnom mori je predurčeným obrazom duše každého hľbokeho opravdového a fažko skúšaného svätého. Nie takých, čo majú iba tvárnosť, vonkajšok svätosti, ale všetkých synov a dcér padlého Adama, ktorí boli prerodení vo svojom srdci na synov a dcéry Boha, Hospodina najsvätejšieho. A nejeden z nich prešiel skúsenosťou korábu za tých stopäťdesiat dní, keď v ňom začívali a revali po svojej koristi divé šelmy, takže bolo temer nemožné tam jesť, spať a modlit sa po celý ten čas. Ako jeden požehnaný Boží muž hovorí o svojej duši, že je niekedy ako vlk, inokedy ako pes, tu ako lev alebo had, tu ako klietka plná krutých a nečistých vtákov. A nielen jeho duša, ale duša moja i tvoja, ak niečo skutočne o nej vieme. Tieto šelmy sú tam dovtedy, pokiaľ Boh vo svojej ľútosti a milosti neotvorí okná nebieš nad nami a nepovie: Oj, ty strápená, zmietaná víchricou, nemajúca potešenia. Lebo toto mi je ako pri vodách Noeho. Lebo vrchy ustúpia a brehy sa pohnú zo svojho miesta, ale Moja milosť neustúpi od teba a zmluva Môjho pokoja sa nepohne, hovorí tvoj zlutovník Hosподin. Toto je dedičstvo služobníkov Hospodinových a ich spravodlivost odo mňa, hovorí Hospodin.

Ako Noe a jeho domácnosť trávili čas pri tejto ich dlhej a nepohodlnnej plavbe? Nemali tie storaké zábabky a konfíčky, akými sa dá zabijať čas. Nemám predstavy, čím sa zaoberali ostatní, ale som si skoro istý tým, čo robil Noe. To, čo mnohí iní, keď zostali iba sami so sebou, izolovaní od okolitého sveta. A Noe bol sám so sebou po celý ten čas, stopäťdesiat dní a nocí. On a Chám, Sem a Jafet a ich ženy a ich matky. A keby tam bol čo aký spôsob na rozptýlenie, myslite, že by si bol Noe preň našiel čas? Aký je váš názor? Niet lepšieho spôsobu ako vyplniť čas, než modlitbou. Skôr než budeš na konci svojej najdlhšej plavby, skôr než budeš vedieť, kde si, prejdí sa po palube lode s Bohom. Povedz Mu každý deň o svojich defoch. Povedz Mu ich mená, opíš Mu ich povahy. Zver sa Mu so svojimi obavami o nich a ak niektoré z nich zablúdilo alebo začína blúdiť, jedna hodina denne nebude priveľa, aby si o ňom s Bohom hovoril.

„A synovia Noeho, ktorí vyšli z korábu, boli Sem, Chám a Jafet“. Bude veľa mužov, ktorí vyšli z tejto zeme a prešli do neba po tom, čo Chámove hriechy boli pri nich už len spomienkou na odpustenú minulosť. Ale na celej zemi nieto človeka, ktorý by do nového neba a novej zeme vstúpil a mal ešte stále Chámovu necudné, zatvrdenuté a nekajúce srdce.

sprac. mk

- ◎ Ak hovoríme mnoho o svojom trápení ľuďom, potom sme v nebezpečí, že o ňom málo hovoríme s Bohom.
- ◎ Záhubou obecenstva medzi Božími deťmi je pýcha a samolúbosť.
- ◎ Rozprávaj ľuďom o Pánovi Ježišovi, a On bude o tebe rozprávať Otcoví.

matky podle srdce Božího

(dokončení)

3. MATKY SI NAJDOU ČAS PRO VLASTNÍ DUŠI

Život matky podle Božího srdce patrí Pánu. O Anné číte: „Zplásalo srdce mé v Hospodinu!“ I prie tvé práci musíš mít trvalé miesto u nohou Pána Ježiše. Jak môžeme stačiť na odpovědnost vůči dětem, když Boží Slovo není naším pokrmem, světlem a životem? Nestačí, že si přečteme stránku kalendáře úvah pro každý den nebo úryvek duchovní literatury. Vy, matky, potřebujete Boží Slovo jako chléb života pro vlastní duši. Nemůžete mít život víry, jestliže se denně nesytíte tímto duchovním pokrmem.

Pamatuj si nádherný životní styl své pobožné matky. Když měla ráno v sporáku rozdělaný oheň a postavenou vodu na kávu, vzbudila nás děti. Při vstupu do kuchyně jsme denně viděli, jak matka seděla nad otevřenou Bibli. Jak nezapomenutelný odkaz nám zanechala! Poskytla jsi také svým dětem svatou svatyni. Dítě musí slyšet svoji matku modlit se, aby se naučilo modlit. Chlapec stál před dveřmi, do kterých vešla matka a za sebou je zavřela. Když z nich opět vyšla, chlapec se zeptal: „Mami, co tam vždycky tak

pečí. Pozemské věci, které se nesmí zanedbávat, mohou vás natolik zaměstnat, že zapomenete na svou duši. Jistá věřící mladá dívka byla horlivá pro Pána, pracovala pro něho, kde jen mohla. Když se provdala a stala se matkou, o ničem jiném již nemluvila než o domácnosti, dětském oblékání a rodinných starostech.

Pán řekl Martě: „Pečlivá jsi při mnohých věcech, ale jednoho je potřebí! Pro ženy je nejlépe být zpolovice Marií a zpolovice Martou. Matky, mějte čas pro své duše!“

4. MATKY PODLE BOŽÍHO SRDCE POSVĚCUJÍ SVÉ DÍTĚ PÁNU

Je povinností věřící matky přivést své dítě k Spasiteli. Svým dětem dlužíme více než jen starost o tělesný pokrm, vědomosti a vzdělání pro budoucí povolání. Izraelské matky přinášely děti k Pánu Ježiši. Nežádaly, aby Pán s nimi mluvil, ale aby jím požehnal. Naše dítě se narodilo do světa hříchu a smrti. Má tělo z našeho těla a ducha z našeho ducha. Jak často se rodíče hněvají, když při svých dětech objeví své vlastní chyby a hříchy. Proto se nerozčilujte, ale pokořte se před Bohem. Dobrý výchova sice může zděděné chyby zlomit nebo potlačit, ale nikdy ne úplně odstranit. K tomu je zapotřebí něco docela jiného. Dítě je třeba přivést k Pánu, aby se nad ním smiloval. Anna přivedla Samuela k Elimu v útlém dětství a oddala jej Hospodinu. Zachariáš vzal svého, tak pozdě darovaného syna do náručí a radostně ho odevzdal Pánu jako jeho vlastnictví. Marie a Josef šli se synem Ježišem do chrámu, aby ho postavili Pánu. Nechceš následovat tyto vzácné vzory? Polož své dítě k nohám Pána a modli se za ně.

5. MATKY POLE BOŽÍHO SRDCE JSOU PRAVÝMI KNĚŽKAMI

Správná výchovná práce je vždy na koleno. Matka k tomu potřebuje ti chou svatyni. Dítě musí slyšet svoji matku modlit se, aby se naučilo modlit. Chlapec stál před dveřmi, do kterých vešla matka a za sebou je zavřela. Když z nich opět vyšla, chlapec se

dlohu děláš? Pokaždě, když vyjdeš vypadáš jako milý nebeský Otec! Blahoslavené matky, které modlitbou získávají takové rysy. Sepnuté ruce matky přináší dět požehnání na její dítka. V modlitbě sehnutá kolena matek zanechají stopy Božího požehnání. Volající mateřská srdce otvírají nebe. Matka bez modlitby je jako studně bez vody.

Matka se nemá začít modlit až teď, když ji děti začínají dělat těžkoští a dostávají se na scestí. Matka podle Božího srdce obklopuje modlitbou své dítě od první hodiny jeho života. Modlí se za ně už v době, kdy je nosí pod srdečem. Šťastné děti, které takto vyrůstají pod modlitebním mateřským srdecem!

Matka podle Božího srdce uvede své dítě záhy do modlitebného života. Kolik takových příležitostí se vyskytnete v denním životě. V mnoha případech je otec již v práci, když děti ráno vstávají. Je krásné, když matka dětem připomíná mnohá nebezpečí, která by mohla jejich tatínka potkat, když Pán Ježíš nedržel nad ním ochrannou ruku. To je důvod ke společné modlitbě s dětmi za něj. Děti si budou modlitby vzdát, když po návratu otce matka poděkuje za milostivou ochranu tatínka. Onemocnění sourozence je opět příležitostí k uvedení dětí do modlitebního života. Matka vysvětluje dětem, že Pán Ježíš může i v nemoci pomáhat. Po uzdravení nemocného sourozence bude to pro děti důkazem Boží všemohoucnosti.

Matka ráno před odchodem dětí do školy prosí s nimi o ochranu těla i duše. Prosí za vyučování, zvlášť za předměty pro děti těžké. Nezapomíná se modlit i za učitele a spolužáky. Jistá dcera si stěžovala mamince, že mají těžké úlohy počtu. „Prosila jsi Spasitele, aby ti pomohl? On chce být přeče našim Spomocníkem!“ — Příštího dne se vrátila ze školy domů veselá. „Dnes jsem se před hodinou počtu modlila. Všechny příklady jsem vyřešila. Ted vím, že Pán Ježíš pomáhá i při školních úlohách.“ Jaká je to radost pro děti, když mohou zakusit pomoc Spasitele.

Jestliže jsi se doposud se svými dětmi nemodlila, pak začni. Mnohé zážitky z dětství si člověk nese s sebou do celého života. Děti si tvorí svůj život, své myšlení a názory podle toho, co denně mohou pozorovat při svých rodičích. Jaká odpovědnost leží na vás, milé matky a otcové!

6. MATKY PODLE BOŽÍHO SRDCE

NAUČ DĚTI MILOVAT BOŽÍ SLOVO
Boží Slovo patří do ucha a srdce tvého dítěte. Jeho srdce je jako měkký vosk, co se do něj od začátku vtiskne, to zůstane. Jenom když my, rodiče, milujeme Boží Slovo, můžeme ho učinit vzácným i našim dětem. Bylo mi 9 let, když jsem jednou přišel domů z nedělní besedy. „Co vám vyprávěl bratr?“, zeptala se maminka. Protože jsem nedával pozor, nic jsem nevěděl. Zesmutněla a řekla: „I Pán Ježíš bude nyní smutný!“ Od té doby se mne maminka každou neděli vyptávala, co jsem slyšel v besídce a doplnila to, co jsem zapomněl. Na tyto hodiny prožité s matkou nikdy nezapomenu.

Dovedeš pochopit, že po návratu z fronty, když jsem našel svou starou matku sedět na obvyklém místě, kde jsme tak často hovořili o Božím Slově, řekl jsem ji: „Mamínko, budeme si opět spolu rozjímat Boží Slovo.“ „Když jsem tak spolu seděl, zapomněl jsem na všechn žal, bolesti a strádání v vojně. Netušil jsem, že to bylo tehdy naposled, co jsme spolu z Bible čerpali sílu a osvěžení.

Jaká milost, když se matka snaží svým dětem učinit Boží Slovo žádostivým, a tak splnit slova 78. žalmu. Může k tomu použít i vyprávění vlastních životních zkušeností, které souvisí s Písmem. Požehnané takové dítě, které ve své matce vidí vzor posvěceného života.

Jeden požehnaný Boží služebník s hrđou radosti vyznával: „Jsem vzneseného původu, protože moji předkové byli bohabojní lidé.“

„Dnes jsem se před hodinou počtu modlila. Všechny příklady jsem vyřešila. Ted vím, že Pán Ježíš pomáhá i při školních úlohách.“ Jaká je to radost pro děti, když mohou zakusit pomoc Spasitele.

Matky, nezapomeňte, že velký Přítel otec mu nevěnoval ani taklik času, co dítě řekl: „Nechte dítě jít ke mně a nebráňte jím, neboť takových jest království nebeské.“ Jako se rostlinka pouze na slunci správně vyvíjí a přináší bohaté květy, tak i našim dětem se daří jen v teplé záři slunka milosti Pána Ježíše. Jenom u Spasitele vane čistý vzduch, kterým jsou vypuzeny zlé náklonnosti a pudsy. U něho se probouzí citlivost po všechno čisté a dobré, svaté a ryzí. Spasitel chce dítka a děti musí mít Spasitele.

7. MATKY PODLE BOŽÍHO SRDCE

PROJEVUJÍ DÍTĚTI MNOHO LÁSKY

Kdo by mohl vysvětlit mateřskou lásku? Vedle Boží lásky se mateřské lásky nemůže zde na zemi nic vyrovnat. Ona se obětuje v sebezapírání pro své dítě. Kolik dětí zahynulo, protože neokusily mateřskou lásku.

Asi dvacetiletá slečna stála před obrazem ve výkladní skříni, který znázorňoval matku s dítětem v náruči. Slečna plakala. Na otázku kolemjdoucího, proč pláče, odpověděla: „Kdyby mne moje matka takto milovala, nikdy bych tak hluboce neklesla.“ Jak bolestné obvinění!

Nezapomeň, že tvoje dítě potřebuje lásku, která je jako slunce, odráží svít Boží lásky.

8. MATKY PODLE BOŽÍHO SRDCE

MAJÍ PRO SVÉ DÍTĚ ČAS

Ničím tak netrpí moderní člověk, jako nedostatkem času. Je zajatý tempem života — a dítě je ukrácelo. Kolik dětí se odčízí a ztratí ve světě, protože rodiče na ně neměli čas. Neměli čas pro jejich problémy, těžkosti a otázky. Chlapec sledoval svého otce, který leštěl auto. „Tatinku, proč se tak věnuje svému autu?“ — „Protože má velkou hodnotu, je to majetek.“ Po chvíli mlčení si chlapec smutně řekl: „No, ano, já nejsem majetek.“ Jakým zklamáním bylo pro tohoto chlapce, že

Matky, mějte čas pro své děti! Připravte jim různými drobnými radostmi milé rodinné prostředí. Mohou to být kratší nebo delší výlety, různé hry apod. Jak je to pěkné, dovede-li matka využít narozenin k uspořádání male rodinné slavnosti. Máme mnoho příležitostí věnovat se dětem a připravit jim takové radosti, které napomáhají úzkému spojení rodičů s dětmi.

9. MATČINO NEJVĚTŠÍ PRÁNI

Pro matku je největší radost, jestliže může se všemi dětmi jít cestou k nebeské blaženosti. Pak jednou může říci „Aj já a dítka, které mi dal Hospodin!“

Všechno je však jenom milost. Dítka jsou Pánem svěřený poklad, který jednou musíme vrátit. Děti procházejí našim domovem jenom krátký čas. Proto přijmi od Pána to, co potřebuješ k jejich správné výchově. Výchova se tehdy podaří, když je bude vychovávat sám Pán našim prostřednictvím. Pak budou naše děti k chvále a oslavě jeho milosti.

Jestliže máš, milá mamínko, dítě, které chodí po „sodomských cestách“ tohoto světa, pak je to jistě těžký mateřský bol. Je tu však Pán, který může pomoc. Modlitby, které denně vysíláš za své dítě, nejsou marné. On jednou setře i tvé slzy, které jsi vyronila pro svoje zbloudilé dítě. Snad již dlouho čekáš na vyslyšení svých modliteb. Pokračuj však dále, v určitý čas se jistě pomoc dostaví. Dítě tvých největších strostí musí projít mořem tvé mateřské lásky, skolou tvých modliteb a potůčkem tvých slz. Kdybys však se nedokázala odpověděti v pozemském životě, bud klidná. Přivlastní si jedno: „věř v Pána Ježíše Krista a budeš spasen ty i dům tvůj“ (Sk 16:31).

Necht nám Pán daruje matky podle Božího srdce.

H. M.

Kresťan si má zakladať na vieri, ale nie na viere v seba

KDYŽ BŮH MLČÍ

(Pokračování)

4. Obráťme se nyní k Božím dítkám — **Bůh také mlčí i k svým věřícím dítkám, když činí „mrtvé skutky“!**

V životě Abraháma bylo údobí, kdy Bůh k němu přestal mluvit. Třináct dlouhých let Bůh mlčel, jak to lze vyčíst z 1M 16. Čteme tam o události s Hagar a Izmaelem, jak Sára učinila ten „rozumný návrh“ — ženy často vynikají svou praktickou logikou — jenže ne z víry. A když všechno „vycházelo“, a Izmael se narodil, pak nastalo soužení, které si v důsledku této „logiky“ sami způsobili. V 1M 16:16 čteme: „Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu Agar porodila Izmaele“. A dále v 17:1: „Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu opět Hospodin a řekl...“ To byla třináctiletá přestávka!

Jak je to s námi, když jsme například ztišeni nad Biblí a Bůh k nám nemluví, všechno je pro nás jakési „mrtvé“, „suché“, „ubijející“, takže musíme sahat k pomůckám, komentářům, a přesto nám slovo Písma zůstává cizí a uzavřené? Po obrácení, při němž prožil člověk setkání s Pánem, začal intenzivně duchovně růst. Časem se to nádherně postupně vytráci, stává se jen teorii, mrtvým zvykem ve „vyjezděných kolejích“, když Bůh mlčí.

Proč vlastně Bůh 13 let nepromluvil k Abrahámovi? Abrahám opustil cestu víry. Nestačila mu zaslíbení, která obdržel od Boha. Tomu všemu chtěl tak trochu „pomoci“, aby to „uspíšil“. Zasáhl do dějů, které si vyhradil Bůh jen pro sebe. To je ta člověčina v nás, i když v náboženském rouchu. Kolik je při nás „náboženského“, ale ne podle vůle Boží! A k tomu se Pán Bůh přece nikdy nemůže znát!

Abrahám už nešel cestou víry. Ve slovech Sáry se objevuje slovíčko „zda“: „Zda bych snad z Agar mohla mít syny...“ (1M 16:2). To není jistota, kterou působí důvěra v Boha, ale počítání a radění se s „tělem a krví“, s vlastním rozumem. „A Abram povolil řeči...“ (16:2). Řeči koho? Pán? Kdepak, řeči paní — své ženy. **Tímto činem už nebyl v centru Boží vůle, ale vůle své manželky.** Nemírníme zde hovořit o manželství. Když se poddáme skrze malověrnost podobným vlivům a začneme se řídit jen viditelnými (a tedy pomíjitelnými) věcmi, poddáme se přitom tělesné horlivosti, pak se dostaneme do rozporu s Boží vůlí a konáme vůli cizí. Proto se Bůh odmlčí.

Pán Bůh dokonce mlčel i tehdy, kdy se Izmael narodil. Neblahopřál k témtu narozeninám, protože to nebyl syn Božího zaslíbení. V duchu vidíme starého Abraháma, jak tam stojí nad Izmaelem. Jak se asi ve svých 86 letech radoval nad zrozením syna? Jistě byl Bohu vděčný, že se k jeho „poctivému úsilí“ přiznal, a tak nemusí ve svém stáří zůstat sám, bez dětí. Ale Bůh mlčí, jako by mu odpovídal: „Ó, ne, Abraháme, to není mé dílo, to jste si sami přivedli.“ **Takových „Izmaelů“ je v církvi mnoho, „členů“ obrácených lidmi a ne Bohem z Ducha svatého!**

Člověk si doveče zajistit mnoho životních úspěchů bez Boha, bez Jeho Ducha, ale to má za následek, že upadneme pouze do teorie, do náboženství, bez života z Ducha a podle Bible. Boží slovo k nám více nepromluvá, Bůh mlčí. Jistě, zůstáváme stále Abrahámy. Pro něho také stále platilo zaslíbení. **Je mužem víry, protože vyšel z Ur Kaldejských, ale to nejnitřejší spojení s Bohem je přerušeno.** To je zlé, když Bůh svému dítku nepromluvá, protože si s ním nerozumí pro jeho duchovní otupělosti!

Po 13 letech Bůh opět promluvil k Abrahámovi. Ale za jakých okolností? Uvede ho přesně tam, kde se před 13 lety odchylil. Zpočátku Abrahám chce nějak obhajovat svoji věc: „Ó by jen Izmael živ byl před tebou...“ (17:18). Ji-

nými slovy: Prosím, Pane, přijmi to přece, situace už je taková. — Ne! „Sára, manželka tvá, porodí tobě syna a nazveš jeho jméno Izák. Neboť s ním utvrdíš svou smlouvu za smlouvou věčnou, s ním i s jeho potomstvem po něm“ (v. 19). Boží svatá vůle je nezlamná. Pán Bůh má čas. I když jako věřící chodíme celá desetiletí po vlastních cestách, začne k nám Pán opět promlouvat, vezme nás za ruku a řekne: „Tak, a teď pojď zase zpátky! Až na toto místo, kde jsi se před léty uchýlil a šel nesprávně, a tu čin pokáni!“ Když Boží Slovo začne promlouvat k lidskému srdci, pak sestupují stvořitelské síly shůry a vytvářejí předivné věci v našem životě s Pánem. Ale když přestane mluvit, pak se nám Bible stane jen „mrtvou“ „zbožnou“ knihou. V tom případě lze také klidně sáhnout k mořemánskému Koránu, indickým Védám, spisům Budhy či Konfucia. Jsou tací „věřící“, kteří se obracejí i k jiným náboženským naukám a knihám, protože Bůh mlčí v jejich životě. Věz však, že On proto k tobě nemluví, protože ses uchýlil od Jeho cest — ale pak je toto Jeho mlčení pro tebe znamením, že máš činit pokání a vrátit se do Jeho obecenství.

(Dokončení příště)

W. M.

Chaloupka strýčka Toma

je název známé knihy, která podnítila svět k akcím za osvobození otroků v minulém století. Ve válce Severu proti Jihu za prezidenta Lincolna v roce 1861 byly osvobozeny přes 3 miliony černochů na americkém kontinentě. On sám tehdy ve své skromnosti vydal svědec, když přijal autorku, aby ji vyjádřil svou vděčnost, že ona vykonala pro osvobození černých otroků svou knihou více než on — neboť ona bojovala svou láskou a on nedovedl zabránit krveprolití...

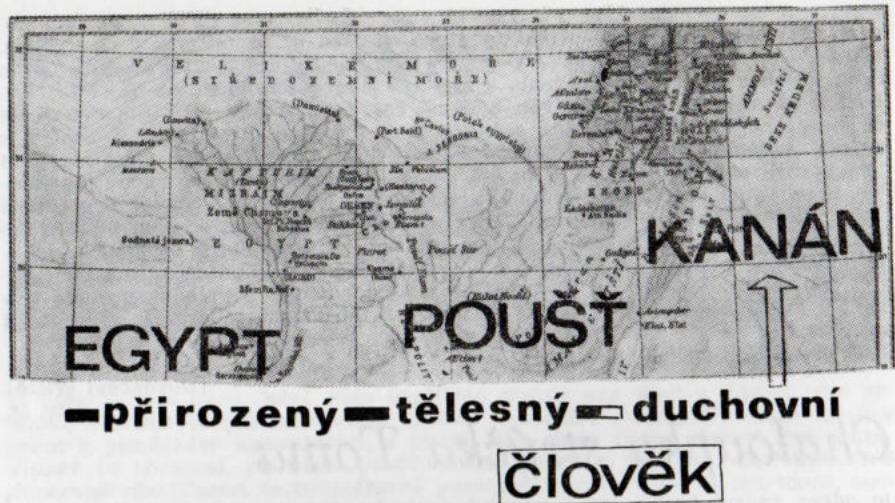
Spisovatelka, Harriet Beecherová, se narodila 14. 6. 1811. Letos tedy bylo 170. výročí jejího narození a 85. výročí jejího úmrtí. Mladá měla pohnuté, protože ve 4 letech ztratila maminku. V roce 1836 se provdala za profesora C. E. Stoweho, a v roce 1851 poslala redakci jistého časopisu, vydávaného ve Washingtoně, první část této knihy.

Již ve 14 letech napsala v dívčí akademii „O nesmrtelnosti duše“, a tato práce byla hodnocena věřejným přečtením na zkoušce za přítomnosti jejího otce Dr. Beechera. Tento upřímně věřící muž se mnoho modlil za její obrázení. Až jednou se jí dotkl text Jana 15:15: „Nebudu vás více nazývat služebníky“ (v řeckém textu je „otroky“), „ale přáteli“. Toto svědec lásky Pána Ježíše ji přemohl a přivedlo v pokání k Jeho nohám. Po kázání jejího otce, když usedl ve své pracovně, objevila se náhle Harriet ve dveřích a objala ho se slovy: „Já jsem se dnes odevzdala Pánu Ježíši a On mne přijal za ovečku.“ — „Opravdu?“, zeptal se jí v dojetí. „Cítila jsem, jak horké slzy kanou z jeho očí na mou hlavu,“ vyprávěla o tom později. Pak dodal: „Tak tedy vykvetl nový květ v jeho království tento den.“

Od té doby sloužila Tomu, který ji jako Pastýř bezpečně vedl po celý požehnaný, plný a věrný život, až si jí k sobě vzal 1. 7. 1896. Památku její lásky však žije a působí skrze její požehnanou knihu dále..

D. O.

- ◇ Zasahuje-li Pán do našich plánů, je to vždy dobré znamení. Vyhražuje si tak hlavní vedení a učí nás i za to děkovat.
- ◇ Každý verš Bible je studnicí, na jejímž dně je živá voda — Kristus.

Z Bible známe tři typy člověka: přirozený, tělesný a duchovní. Kterým z nich jsi Ty?

Bydlíš v Egyptě — ve světě, tedy v domě přirozeného člověka, nebo na poušti, která je přibytkem člověka tělesného? Nebo jsi znovuzrozený? Překročil jsi Rudé moře, máš již za sebou cestu přes poušť a Jordán? Bydlíš v Kanánu, který je obrazem místa duchovních lidí?

Přirozený člověk

Přirozený člověk je popsán v 1K 2:14, kde Pavel píše: „Přirozený člověk nechápe ty věci, které jsou Ducha Božího, neboť jsou mu bláznovstvím a nemůže je poznat, protože mají být duchovně rozsuzovány“ (v Bibli kralické čteme na onom místě — „tělesný člověk“, v originále „psychikos“).

Přirozený člověk není znovuzrozený, nikdy se nenarodil z Ducha svatého. Proto nemůže chápát duchovní věci, je jako dítě, které má teprve přijít na svět. Dříve, než může něco pochopit z duchovního světa, musí se pro tento svět narodit. Obě sféry jsou od sebe vzdáleny. Takový člověk může znát mnoho v oblasti, v níž žije, ale co je mimo tu oblast, je mu zcela cizí. Teprve když bude přenesen z oblasti přirozené do duchovní, bude schopen chápát duchovní věci. Proto všechno, co

má duchovní povahu, se zdá těmto přirozeným lidem bláznovstvím.

Představte si Afričana, který nikdy neviděl led. Poučuješ jej, že v té zemi se stává, že voda za určitých podmínek je tak pevná, že po ní můžeš chodit. „Nesmysl“ — řekne Afričan. Mám už padesát let, ale nikdy jsem nezažil tak pevnou vodu, aby se dalo po ní chodit.“ Můžeš upadnout třeba do zoufalství, ale nepřesvědčíš ho. Vezmi jej však do své země a když jednoho dne teplota vzdachu klesne pod bod mrazu, zaved ho k rybníku. V okamžiku se přesvědčí, že jsi mluvil pravdu.

Snažíš se popsat, jak pálí plamen. Připusťme, že jsem se nikdy nepopálil. Jednou se dotknou horkých kamen a hned vím, co to znamená.

Takový je přirozený člověk. Nemůže porozumět duchovním věcem. Může mít rychlý rozum, může být i vysoce vzdělaný, ale když jde o duchovní věci, je jen malým dítětem. Nezná je a nemůže pochopit. Biblický pokyn zní: „Doktinku se a pohled“, „Okus a viz!“ On nikdy neokusil a neviděl. Proto je nezná.

Takový je člověk, nechápe, proč jdeš do modlitebních hodin a ne do divadla, na evangelizační shromáždění a ne tančit. Netouží po Božích věcech, proto neví, jak chutná pokrm, který dává

Bůh. Zde nejde o pochopení rozumem, roztržky, je tělesná a ne duchovní. ale o hlad.

Proto řekl Filip Natanaelovi: „Pojď a viz!“ Dokazování by bylo ztrátou času, neboť Natanael byl kritického ducha. Filip to věděl, proto na otázku Natanaela odpověděl: „Pojď a podívej se.“ Filip též věděl, že se Natanael musí setkat s Kristem osobně. Tak to má být s každým člověkem. Musí mít vlastní zkušenost.

Tělesný člověk

Tělesný člověk je popsán v 1K 3:1—4. „K vám, bratři, nemohl jsem promluvit jako k lidem, kteří jsou plni Duchem, nýbrž jako k lidem tělesným, ano jako k nemluvnátkům v Kristu.“ Tělesný člověk zůstává dítětem. Všichni obdivují děti, ale má-li dospělý člověk postavu dítěte, není to normální. Od dítěte očekáváme rozvoj a růst. A jestliže křesťan zůstane nemluvnětem, také není něco v pořádku. Bůh nemůže obdivovat nemluvně, které má deset nebo patnáct let. Proto být tělesným člověkem znamená být nemluvnětem.

Pavel píše dál: „Mlékem jsem vás živil, pokrm jsem vám jist nedával, protože jste jej nemohli snést — ani teď ještě nemůžete.“ Nemluvnata je třeba krmit, neboť ještě nedovedou o sebe pečovat. Bible je pro ně zavřenou knihou do té doby, než najdou někoho, kdo by jim ji vyložil.

Pavel říká: „Ještě zajisté tělesní jste. Jestliže je mezi vámi nenávist, závist a svář, zda-li ještě tělesní nejste a podle člověka nechodíte? Nebo když někdo říká „já jsem Pavlův,“ jiný, „Já Apollův,“ zda ještě tělesní nejste a podle člověka nechodíte?“ Znaky tělesných křesťanů jsou závist, svář a roztržky. To jsou rovněž znaky tělesné církve. I kdyby vaše svědecství znělo velice pěkně, nosíte-li v srdci závist, zůstáváte-li v konfliktu s bližním, nesmířujete-li se s těmi, kteří se vám protiví, odmítáte-li stisk ruky, nechcete-li odpustit a zapomenout, zůstáváte dálé tělesnými. To jsou totiž známky tělesnosti. A kdyby kterákoli církev tvrdila, že je duchovní a i kdyby byla její práce zdánlivě úspěšná, pokud jsou mezi jejimi členy závist a spory, působíci

V listě Římanům 8:7 nám Pavel překládá, že smýšlení těla je nepřátelské vůči Bohu. Zákonu Božímu se nepodává, protože ani nemůže. Zůstává nepřitelem a člověk, který mu podléhá, nebo s ním uzavírá kompromis, zrazuje. Křesťan si nesmí dovolit dát místo tělu, nebo jakýmkoliv způsobem podléhat. Anglické zákonodárství odsuzuje k trestu smrti dva zločiny: vraždu a zradu. Tělesnost je zrada. Nechat zrádci život je velké nebezpečí pro celé vojsko. Dbejte na to, aby „zrádce“ — tělesnost — byl odstraněn a zničen. Uvědomte si jako Pavel: „S Kristem ukřižován jsem“. Pamatujte na to, že jste „zemřeli“. Je přece napsáno, že „starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován“.

Duchovní člověk

O duchovním člověku čteme v 1K 2:15, Pavel říká: „Člověk, obdařený Duchem, je schopen posoudit všecko“. Jinými slovy, duchovní člověk dovede rozeznat falešné učení. Přitom nehraje roli, kolik pravdy je tam přimícháno. Rozpozná blud. Satan se snaží, aby dodal co nejvíce zkušeností a darů. Schopnost rozsuzovat potřebujeme více než dříve, poněvadž v našem společném životě je mnoho prvků tělesnosti, mnoho toho, co není z Ducha svatého a mnoho dokonale napodobených věcí. Duchovní člověk nedovede vždy zvítězit nad bludem, ale vždy jej může rozeznat a uniknout mu. Může též varovat jiné.

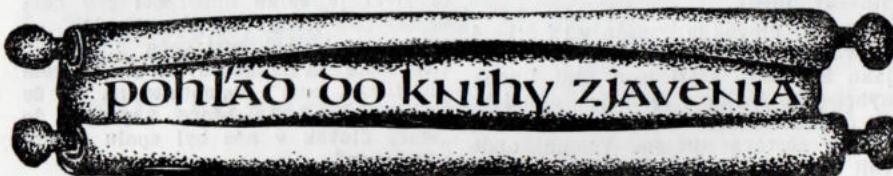
Dále čteme upozornění Pavla: „Bratři, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mřnosti a každý si dej pozor sám na sebe, bys taky nepodlehl pokušení“ (Ga 6:1). Pokusí-li se tělesný křesťan vyvdat nepřátelství mezi bratry, anebo spoluúčast na hříchu jiných, mívá to katastrofální následky. Úkolem duchovního člověka je péče o padlého bratra.

Vezměme např. člověka, který upadl do hříchu. Tělesný křesťan ihned pošpichá s pomocí. Ale přichází s pocitem povýšenosti, že je lepší než ten, kdo zhřešil. Spokojen sám se sebou a

plný duchovní pých svěřuje jiným, že jeho úsilí je bezvýsledné, protože bratr, kterého chtěl získat, čím dál víc vzdoruje a vzdaluje se. Co se však stane, pošleme-li pro jeho záchrannu duchovního člověka? Duchovní člověk se nejdříve zavírá ve svém pokojku a prosí na modlitbě Boha, aby připravil jeho srdce, dříve než se setká s tím, komu má pomoci. „Pane,“ modlí se, „dej mi pokorné srdce, ducha pokání a opravdovou lásku k bratrovi. Jak lehce bych

mohl sám upadnout, neboť trpím týmž pokušením! I já bych mohl být na jeho místě! Tebe taky chtěl satan svést ke hříchu, Ty jsi však konal vůli svého Otce. Dej, ať i tento bratr pozná Tvou vůli a přijme ji.“ Teprve teď je připraven. S laskavým a zkroušeným srdcem jde v pokroče a lásce, neodsuzuje ani neobviňuje. Ukazuje na Boha, Jeho milosrdenství a odpusťení. Působením Duha svatého se v krátkosti vše napraví.

O. J. S.

17. Začiatok budúcnosti

„Potom som videl, a hľa, dvere boli otvorené na nebi...“ (4:1).

Podľa 1:19 sme si pripomenuli, že obsah knihy Zjavenia sa týka troch období: minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Dopisom zboru v Laodicei končí prítomnosť a od kapitoly 4. začína popis budúcnosti. V 1:19 aj vo 4:1 sa nachádza to isté grécke slovo, preložené „potom“. Čo sa ešte odohrá pred „potom“?

— Pán Ježiš zostúpi z neba do povetria,
— zavznie hlas archanjela a hlas Bozej trúby, ktorá dáva povel k zhromaždeniu,
— telá mŕtvyh v Kristu budú vzkriesené,
— telá žijúcich údov Kristovej cirkvi budú premenené,
— vzkriesené mŕtvi aj premenené živí budú razom vychvátení v oblakoch k Pánu do povetria,
— spolu s cirkvou vráti sa k Bohu aj svätý Duch,
— týmto okamžikom skončí doba milosti a začína obdobie 70. rok týždňa podľa proroctva Daniela.

V knihe Zjavenia nečítame o týchto udalostach priamo, ale o tom, že pri čítaní 4. kapitoly musíme hľadať cirkev v Pánovej prítomnosti, nám nepriamo svedčí:

- a) otvorené dvere na nebi (4:1),
- b) grécke slovo „ekklésia“ = cirkev,
- c) starší na 24 trônoch okolo Božieho trónu,
- d) Duch Boží pred Božím trónom.

Ad a) Dvere do nebeskej siene sú symbolom. Zavreli sa po páde človeka, preto prorok volá: „Oj, aby si roztrhol nebesia a zostúpil...“ (Iz 64:1). Túžba ľudí sa splnila príchodom Pána Ježiša, ktorý smel povedať: „... odteraz uvidíte nebo otvorené“ (J 1:52). Keď sa Pán Ježiš vrátil k Otcovi, opäť sa dvere zatvorili. Otvoria sa pre cirkev, ktorá doprevádzaná svätým Duchom a Ženichom bude privodená do prítomnosti Otcovej. Preto Ján videl otvorené dvere.

Ad b) Grécke slovo „ekklésia“ = cirkev nachádzame v 1:4, 11, 20, 2:7, 11, 17, 29, 3:6, 13, 22, ale potom až v 22:16 = prítomná doba. Pozorný čitateľ Zjavenia si všimne, že napr. v 13:9 je „Ak má niekoľko uší, nech počuje!“ — ale bez ďalšieho — „čo Duch hovorí zborom“, ktoré sme čítali v kap. 2 a 3.

Ad c) Na trônoch vôkol Božieho trónu budú sedieť „starší“. Žiaľ, že v prekla-

doch sa nachádza slovo „starci“, hoci v 1Tm 4:14, 5:1, 19 Tt 1:5, Jk 5:14, 1Pt 5:1, 2J 1, 3J 1 sa správne prekladá „starší“. Ako v listoch, tak aj v Zjavení je to isté grécke slovo „presbyteros“, a neznamená starca vekom, ale staršieho ako dozorca, pastiera v cirkvi. Majú biele rúcha a na hlavách zlaté koruny. Už sa vlastne splnilo zaslúbenie Pánovo vízazom v 3:4 (biele rúcho), 2:10 a 3:11 (koruny). Biele rúcha symbolizujú, že sú kňazmi, koruny a tróny, že sú králi, tedy súčasne králi aj kňazmi, alebo kráľovskými kňazmi (1Pt 2:9, Zj 1:6).

To, že starší majú už koruny na hlavách znamená, že medzi tým sa vykúpení postavili pred súdnou stolicou Kristovou. V listoch čítame, že pri odmeňovaní pred touto súdnou stolicou Kristovou bude Pán dávať:
korunu neporušiteľnú (1K 9:25),
korunu chvály (1Te 2:19),
korunu spravodlivosti (2Tm 4:8),
korunu života (Jk 1:12),
korunu slávy (1Pt 5:4).

Pre výraz „koruna“ je tu grécke slovo „stefanos“. Kráľovská koruna, ktorú vzal Dávid z hlavy krála Rabbe, sa tiež prekladá „stefanos“, obdobne koruna, ktorú mal na hlave Šalamún (Pies 3:11). Vasta a Ester mali kráľovské koruny, ktoré v grécktine sú opísané slovom „diadéma“ tak, ako koruny na hlave veľkého červeného draka (Zj 12:3), šelmy (13:1), ale i toho, ktorý sa volá Slovo Božie (19:12).

Počet starších je 24, čo nám môže vyjadrovať:

- a) plnosť cirkvi; v SZ čítame o 24 oddeleniach kňazov a 24 oddeleniach spevákov (1Pa 24 a 25) — boli to skupiny pre striedanie v službe,
- b) $2 \times 12 = 24$ môže vyjadrovať, že vykúpení z Izraela a vykúpení z pohanov ako jedno telo sú spasení v nebi.

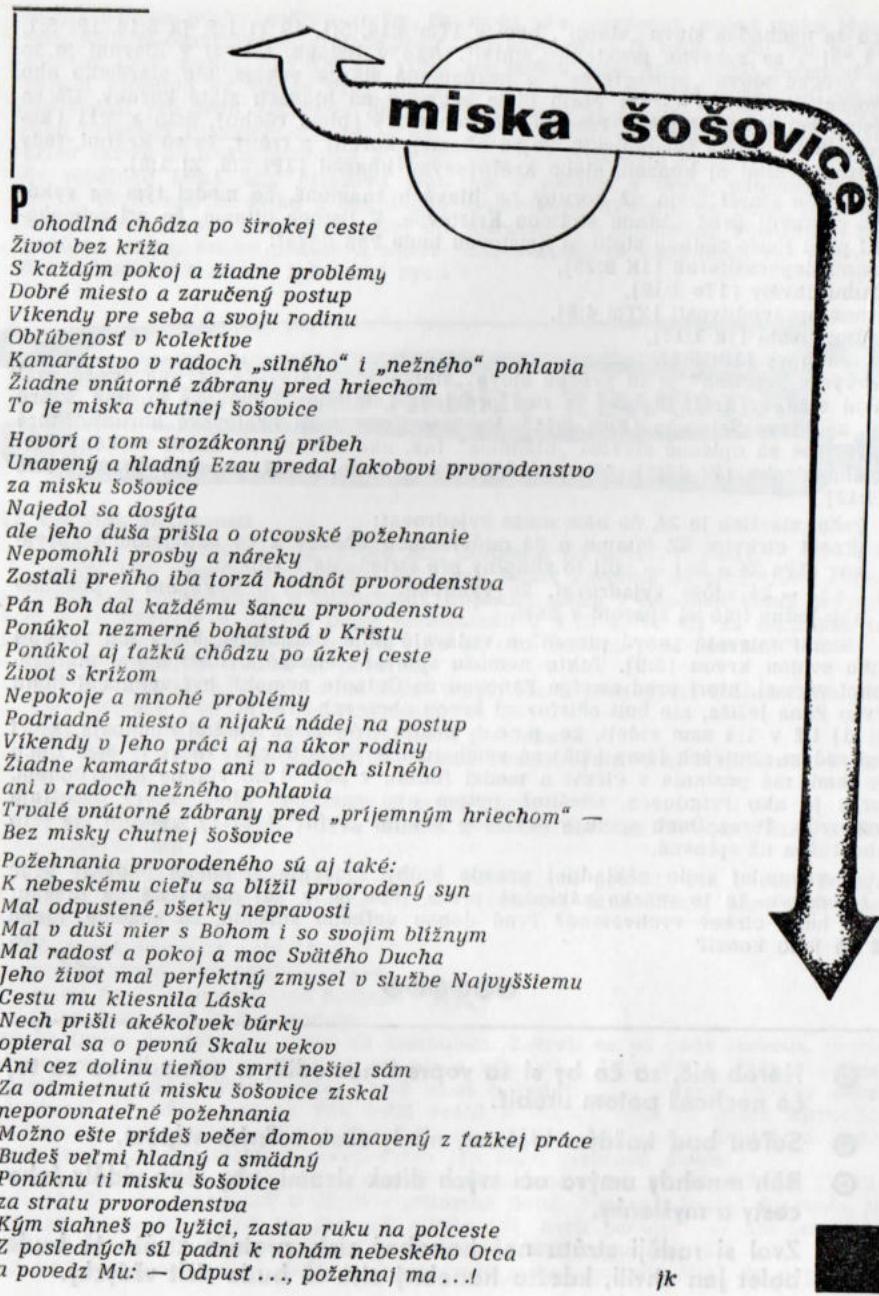
Starší spievajú „novú pieseň“ a vzdávajú höld Baránkovi, ktorý ich vykúpil Bohu svoju krvou (5:9). Takto nemôžu spievať nebeské bytosti a ani starozákoní veriaci, ktorí pred smrťou Pánovou na Golgotu nemohli byť vykúpení Bohu krvou Pána Ježiša, ale boli očisťovaní krvou obetných zvierat.

Ad d) Už v 1:4 sme videli, že pred Božím trónom sú siedmi duchovia, ktorí ako sedem ohnivých lámp (4:5) sú symbolom Božieho Ducha. Teraz je Boží Duch na zemi, má poslanie v cirkvi a medzi ľudmi, v kap. 4 ho vidíme pred Bohom. Teraz je ako Prímluvca, Utešiteľ, potom ako spaľujúci oheň, ktorý osvetuje Boží trón. Teraz Duch spolu s nevestou volajú: „Príď!“ (22:17), „potom“ je táto jeho túžba už splnená.

Porozumiet tejto základnej pravde knihy Zjavenia znamená obdržať kľúč k tajomstvu. Je to otázka základná preto, lebo sa v nej odpovedá na otázku: kedy bude cirkev vychvátená? Pred dobou veľkého súženia, zo súženia, alebo až na jeho konci?

- **Nerob nič, za čo by si sa vopred nemodlil, a nemodli sa za to, čo nechceš potom urobiť.**
- **Soľou buď každým krokom, nikdy však soľným stípom.**
- **Bůh mnohdy umýva oči svých dítek slzami, aby lépe viděly Jeho cesty a myšlenky.**
- **Zvol si raději ztrátu než hanebný zisk, protože ztráta tě bude bolet jen chvili, kdežto hanebný zisk tě bude tižit vždycky.**

MILOVAT

Všichni lidé mluví o lásce, volají po lásce, opěvují lásku, oplakávají lásku. Ve jménu lásky pracují, trpí po celý život, objímají se nebo bojují, darují život nebo zabijí. Nejsou lidské dějiny nekonečným hledáním lásky, protkaným úžasnými úspěchy i strašnými prohrami?

Je pravda, že nejhlbší touhou lidského srdce je milovat a být milovan, neboť smyslem lidského bytí je v plném slova smyslu LÁSKA. Z lásky a pro lásku je člověk tvoren, jen láskou se může rozvíjet. O lásce se tradují nesčetné mylné názory. Toto magické, tak často zneužívané slovo směšuje životní postoje, které jsou si vzdálené jako bílá a černá, jako život a smrt. Pokusime-li se rozptýlit tyto omyly a popsat lásku v jejím absolutnu, ukážat její požadavky, pomůžeme tím člověku, aby se vydal správnou cestou za láskou... i když láska je na konci cesy jako ideál, který vede, ale kterého na Zemi nikdy plně nedosáhneme.

— Hlad je zlý: každoročně zabíjí milióny lidských bytostí. Nedostatek lásky je ještě vražednejší: rozkládá jednotu člověka a lidstva.

Člověk často neumí milovat; domnívá se, že miluje a zatím miluje jen sebe.

— Na dlouhé cestě, která vede k lásce, zůstanou mnozí stát, protože jsou sváděni přeludem lásky:

Jsi-li dojat k slzám nějakým utrpením,

cítíš-li, že ti buší srdce v přítomnosti té či oné osoby,
není to z lásky, ale z citovosti.

Necháš-li se upoutat jeho klidnou silou

nebo jejím kouzlem,
jestliže se — někým okouzlen — oddáš,
není to láska, ale porážka.

Jsi-li vzrušen, u vytržení nad krásou lásky a hltáš-li ji pro požitek,
shledáváš-li ducha někoho pozoruhodným a vyhledáváš s potěšením rozhovor s ním,
není to láska, ale obdivování.

Milovat v podstatě znamená darovat se druhému a druhým.
Milovat, to není „cítit“!

Cekáš-li s láskou, až budeš puzen citovostí, budeš milovat jen málo lidí na Zemi... a jistě ne své nepřátele. Milovat, to není pudové hnuti, to je vědomě rozhodnutí tvé vůle jít druhým vstříc a darovat se jim.

— Často si hraješ na schovávanou sám se sebou, a proto nalézáš jen stále svou vlastní cestu, cestu k sobě zpět. Ztraf se sobě, zapomeň na sebe, budeš milovat s větší jistotou! Když

— hlad tě nutí, abys šel z domova
 koupit chleba, když
 otvíráš dveře, abys pozoroval západ slunce, když
 běžíš vstříc příteli, kterého jsi
 spatřil z okna —

Jasné chápeš, že přání, obdiv a citová náklonnost tě mohou vytrhnout z moci tebe samého a přivést na cestu darování! Ale samy nejsou ještě láskou! Pán ti je nabízí jako prostředky, aby ti pomohl zapomenout na sebe a vedl tě k lásce.

— Láska je jednosměrná cesta — vždy vychází od tebe, aby vedla k druhým. Pokaždé, když bereš nějakou věc nebo někoho pro sebe, přestáváš milovat,

ZNAKOMENÁ DAROVAT SE

neboť přestáváš dávat. Jdeš proti směru.

— Vše, s čím se setkáváš na své cestě, slouží k tomu, aby ti pomohlo více milovat:

potrava — k vývinu života, který máš v každém okamžiku darovat,
tvůj moped — aby ses mohl rychleji darovat,
studia — abys více poznal a připravil se tak lépe sloužit druhým,
tvá práce — abys podflem svého úsilí přispěl ke stavbě světa a k výživě rodiny,
přítel — abyste se darovali jeden druhému a tím obohatenci se mohli dát druhým,
manžel, manželka — abyste společně dali druhým život...

Vydej se na cestu! Přijďmej vše, co je dobré, ale proto, abys vše daroval! Vezmeš-li něco nebo někoho pro sebe, neříkej, že ten předmět nebo tu osobu miluješ; neboť v okamžiku, kdy se jich zmocňuješ, abys je zadržel a ponechal pro sebe — i kdyby to bylo jen na okamžik — umráčí ti lánska mezi prsty.

— Trháš-li květiny, pak proto, abys z nich udělal kytičku.

Uděláš-li kytičku, pak proto, abys ji někomu nabídl... neboť květina neroste proto, aby v tvých rukou zvadla, ale aby způsobila radost a přinesla plod. Jestliže v okamžiku, kdy ji chceš utrhnut, nemáš odvahu ji nabídnout, počrať raději ve své cestě!

Tak je tomu i v životě. Nejsi-li schopen jít kolem nějaké věci nebo kolem člověka, aniž bys je vzal nejen pro sebe, pak pokračuj na své cestě. K lásce je potřebí být schopen zapřít sebe.

Překoušej pravost a čistotu své lásky. Nedávej si prostě otázku: miluji? Řekni si: vzdávám se? zapomínám na sebe? dávám se?

— Nedělej si iluzi lásky tím, že dáváš věci, peníze, stisk ruky, polibení, nebo snad i trochu svého času, své činnosti, aniž bys dal sebe.

To nejdůležitější v lásce nepozůstává v tom dát něco, ale především dát někoho.

— Proč pískáš na svého psa? Je-li uvázán, nemůže k tobě. Proč říkáš: dávám se, jsi-li v zajetí věci, osob nebo sebe sama?

Jsi-li uvázán, musíš se odpoutat, abys mohl milovat,

— Být odpoután neznamená být lhostejný, naopak, znamená to vážit si, obdivovat, ochutnávat, milovat tolík, že ani na okamžik nechceme čerpat pro sebe, aniž bychom také druhým nedali možnost těžit z našeho bohatství.

— Pravá láska dělá člověka svobodným, protože osvobozuje od věcí a od sebe samého.

Nejvíce bude milovat ten, kdo se nejvíce daruje. Chceš-li milovat až do krajnosti, musíš být ochoten darovat celý svůj život, to znamená pro druhé a pro druhého sobě zemřít.

— Myslíš-li, že milovat je snadné, mylíš se. Každá láska, je-li pravá, přivede tě jednoho dne ke kříži, neboť od té doby, co existuje hřích, je nesnadné zapomenout na sebe a zemřít sobě.

— Čekáš-li, že dostaneš oprátku, nedostaneš nic.

Musíme dávat.

Dáváš-li a říkáš-li při tom: ted dostanu taky já, nedostaneš nic. Je nutno dávat zdarma.

Dáváš-li upřímně, aniž bys co čekal, obdržíš vše.

— Nepravá láska — to je sobectví a návrat k sobě — vždy s sebou nese zklamání, ochuzení osoby, neboť je to prohra, zestrátnutí, smrt.

Pravá láska vždy nabízí radost, neboť je rozvinutím osoby, dovršením, darem života.

— Ten, kdo nejvíce miloval, je Pán Ježíš; ne proto, že lidem prokázal nejvíce citové náklonnosti, ale protože

On dal nejvíce
a nejvědoměji
a nejdobrovolněji
a nejnezištněji! On je zjevením Boží lásky k tobě a ke mně!

— Přestáváš-li se dávat, přestáváš milovat.

Přestáváš-li milovat, přestáváš růst.

Přestáváš-li růst, přestáváš se zdokonalovat,

přestáváš se rozvíjet v Bohu,

neboť milovat, — znamená jít Boží cestou a potkat Boha.

Z knihy M. Quoist: Mezi člověkem a Bohem, přeložil V. Rudolf

hlad v zemi

seriál

(7)

„Vtedy išiel Eliáš, aby sa ukázal Achabovi. A hlad bol veľký ELIÁŠ v Samárii.“ (1Kr 18:2)

1. Eliáš sa modlí podľa Písma

Ked' Eliáš oznamil kráľovi Achabovi, že nebude po niekoľko rokov dážď ani rosa v zemi, nebolo to náhodou. Eliáš vedel, že pre modloslužbu musí prísť Boží trest v zmysle Božieho Slova: „A stane sa, ak budete naozaj posúšať moje prikázania, ktoré vám ja prikazujem dnes, milujúc Hospodina, svojho Boha a služiac Mu celým svojím srdcom a celou svojou dušou, že dám vašej zemi dážď na jeho čas, ranný i pozdný a budeš spratávať svoje obilie i svoju vínu šťávu i svoj olej. A dám bylinu na tvjom poli pre tvoje hořádá a budeš jest a nasýtiť sa. Vystríhajte sa, aby sa nedalo zviesť vaše srdce a odchýliť by ste sa odo mňa a slúžili by ste iným bohom a klaňali by ste sa mi! Lebo by sa zapálil na vás hnev Hospodinov a zavrel by nebesia a nebolo by dážďa a zem by nevydala svoju úrodu a zahynuli by ste rýchle z povrchu tej krásnej zeme dobréj, ktorú vám dáva Hospodin“ (5M 11:13–17). On sa podľa Božieho Slova modlil o jeho naplnenie, ako to uvádza Jakob: „Eliáš bol človek, ktorý trpel podobným ako my a modlil sa horlivо, aby nepršalo a nepršalo na zemi tri roky a šest mesiacov. A zase sa modlil a nebo dalo dážď a zem vydala svoju úrodu“ (Jk 5:17–18).

Eliáš nevyrieckol Boží súd svojvoľne, ale na základe poznania Božieho Slova a na základe viery. On bol Boží prorok. Aj pri Božích prorokoch sa vyžaduje viera, lebo oni museli veriť to, čo prorokujú. My máme prísľub naplnenia modlitieb, pokiaľ sa modlíme v mene Pána Ježíša k Bohu. Taká modlitba je v Duchu Svätom. Aby sme sa správne mohli modliť v mene, teda v súhlase Pána Ježíša, pomôckou nám je Božie Slovo. Zjavuje nám Jeho svätú a dokončalú vôľu. Poznaj Slovo Božie je nevyhnutelné pre každého kresťana, aby sa naprskl nadmodlil za to, čo už dostał, ibaže nepočítia s tým, že to má (L 11:13).

2. Predivné zachovanie proroka

V tomto období hladu je zaujímavé to, ako sa Boh postaral o svojho proroka Eliáša. Pán Boh ho poslal k potoku Karitu (odbočka), kde mal dostávať potrebnú stravu. Krkavci mu nosili chlieb a mäso. Vodu pil z potoka. Keď potok vyschol, Eliáša to iste veľmi trápilo a možno i prekvapilo, Boh ho nenechal bez zaopatrenia. Poslal ho vzápäť do Sarepty k žene vdove, aby tam býval u nej a stravoval sa. Žena bola chudobná. Mala iba za hrst mýky a trocha oleja v nádobe ako poslednú potravu pre seba a svoje dieťa. Keď sa jej Eliáš prihovoril, povedala: „Hľa, beriem dva kúsky dreva, aby som, keď prídem, pripravila to sebe a svojmu synovi, aby sme to zjedli a potom zomreli.“

Eliáš prikázal urobiť z toho najprv pokrm sebe a potom im. To nebolo od Eliáša sebecké, ale bolo to pre jeho záchrannu i pre záchrannu vdovy a jej syna.

Povšimnime si predmety, ktoré mala žena. Bolo to za hrst mýky, trochu oleja a dva kúsky dreva. S týmto svojím majetkom vytvorila podmienky pre to, aby muž Boží bol zachránený a mohol vykonáť svoju Bohom určenú službu.

Hrst mýky nám v spojitosti so suchou obefou (3M 2) poukazuje na posvätený život. Pretože našou obefou je Pán Ježiš, posvätený život môžem žiť len v Jeho sile a svätosti. Olej poukazuje na Ducha Svätého v jeho účinnom pôsobení. Dve drevá pripomínajú kríž Pána Ježiša, na ktorom položil svoj život Boží Baránok za hriech sveta. Žena v Sidonskej Sarepte — poňanka poukazuje na Cirkev (pováčenie s pohanom).

Je to Cirkev, organizovaná nie ľudmi, ale organizmus vytvorený Božím Duchom (nakoniec organizmus je len to, čo vytvoril Boh, ľudia sú schopní tvoriť len organizáciu), ktorá môže i v čase hladu vyžívovať veľkých Božích svedkov, prorokov, ktorí žijú s Bohom. Čo má Cirkev? Hrst mýky — posvätenie: „... ju posvätil očistiac ju kúpeľom vody — slovom, aby si ju postavil pred seba slávnu, cirkev, nemajúcu škrvny alebo vrásky alebo niečoho takého, ale aby bola svätá a bezvadná“ (Ef 5:26—27). Z mýky sa načas dá vyžiť — ale zo svätości...? Áno, svätość v oddelení od hriechu a v spoločenstve s Bohom neprivedie na mizinu žiadneho kresťana, ale ho len obohacuje.

Olej — Duch Svätý. On je ten, ktorý robí Cirkev Cirkvou a kresťana kresťanom. On je od počiatku ožívujúci a pri živote udržujúci. Kde je On, tam majú Boží ľudia plnosť života, ako Eliáš u ženy — vdovy a majú aj hojnosť sily.

Dve drevá — Pánov kríž. To je večne živé evanjelium, moc kříža v živote veriaceho, ktorý skrze kríž zomrel sebe, svetu a žije Bohu. U takého je schopnosť posilniť Božich služobníkov v čase všeobecného hladu.

To, čo mala vdova, zdalo sa málo, ale bolo dosť. Múka neprestala, olej neprestal. Ona poslúžila Eliášovi, Eliáš poslúžil jej. Len tak, v spoločnej vzájomnej službe môže žiť Cirkev a jej proroci; oni berú silu z jej života, ona berie úžitok od Boha skrze nich.

Nech si žiadny brat, i keby bol Božím prorokom, učiteľom Božieho Slova a Jeho vôľe, nemyslí, že môže žiť, zostat silný a užitočný bez obecenstva v Cirkvi. Aj tí najobdarenejší sú na Cirkvi závislí, Pán ich dal ako dary Cirkvi „... jedných za apoštолов, jedných za prorokov, jedných za evangelistov, jedných za pastierov a za učiteľov na zdokonaľovanie svätých“ (Ef 4:11—12). Ale ani oni bez Cirkvi nič neznamenajú. Každý evanjelista či učiteľ musí mať záemie.

3. Ukončenie hladu

Hlad za dní Eliáša bol podľa vôle Božej a priniesol veľký výsledok. Achab, modlársky kráľ, bol prinuténý vypočuť z úst Eliáša, že hlad je z dôvodu jeho bezbožnosti, ku ktorej priviedol aj Izraela. Nasledovala konfrontácia modiel a Boha na Karmeli, kde sa pravý Boh, Boh Eliášov, osvedčil jasným spôsobom pred tvárou všetkého ľudu. Až po pobiti Bálových prorokov prišiel dážď. Znovu sa priamo v dejinách Izraela dokázalo, že Boh sa nemení a trestá bezbožnosť, ak je potrebné, i hladom.

Cítíme hlad po Božom Slove, po prebudení, po zvlážnení? Kiež by sme ho

aspôň cítili! Jánovo napomenutie: „Diefatká, chráňte sa modiel“ iste nie je ani v dnešnej dobe zbytočné. Každý pocit uvedeného druhu hladu by nás mal viesť na Karmel a k skoncovaniu v našom živote s tým, čo tam nepatrí. Pán Boh nemá záľubu hladom trápiť, ale vychovávať. Nech nás teda každý hlad vedie k sebaspytovaniu, pravý dôvod hladu nám Pán oznamí najčastejšie skrze svojich služobníkov — prorokov. To je ich služba.

POKÁNÍ

nebeský
dar

POKÁNÍ PO VYKONANÉM HŘÍCHU

6

Toto pokání, ktoré musí věřící učinit po každém vykonaném hříchu, má obnovující význam. Je nutné, aby narušený pomér mezi ním a Pánem byl obnoven. Vždyť každý hřich přináší poruchu do obecenství s Bohem. Mnohé nedostatky Božích dítek vznikají tim, že nečinily pokání z hřichů, kterých se dopustily na své cestě víry. Vykonaný hřich musíme neprodleně předložit Přímluvci, Pánu Ježiši, a je-li to zapotřebí, i lidem. Apoštol Jan píše: „... zhřeší-li kdo, máme u Otce přímluvce, Ježíše Krista spravedlivého“ (1J 2:1).

Co musí člověk udělat u světského přímluvce -advokáta-, který má ho zaстupovat před soudem? Musí mu především dopodrobna vylíčit průběh události. A právě tak to musíme i my udělat před Pánem. To je první krok pokání. Pak On může dále jednat před Božím trůnem, neboť po každém našem hřichu ne přítel -žalobce- ihned vznáší proti nám obvinění před Bohem (Zj 12:10). Ďábel to s naším hřichem během velice vážně, proto i my musíme být vždycky hotovi k pokání. Jestliže v pokání po vykonaném hřichu nepřicházíme k Pánu, pak neděláme dobře, protože toto naše scstí zůstává nevyřízené, a to především v našem svědomí. A tyto neodpuštěné hřichy, které jsme přešli tak lehce bez povšimnutí, stávají se postupně dělící stěnou, přes kterou již nemůžeme vzhlížet ke svému Bohu, hradbou, za kterou provádí nepřítel boj proti nám.

Pokání je však nutné i tehdy, když kromě odpuštění hledáme také očištění od hřichu. V našem životě se obvykle dopouštíme stejných hřichů, stejně podstaty. Je tedy něco zlého v nás, co ještě není odstraňeno a co stále v nás způsobuje odbočení od Božích cest. Proto upřímné Boží dítě hledá očištění od tohoto zlého, aby se již více nedopustilo hřichu. „Jestliže doznaváme své hřichy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hřichy odpouští, a očištěuje nás od každé nepravosti“ (1J 1:9). Po každém odpuštění by mělo následovat očištění od hřichu, jinak po nějaké době zase se při nás vyskytne. Toto vědomí by nás mělo vést do hlubokého pokání a způsobit v nás touhu po vykoupení, po vysvobození.

Žalm 130, který tento stav popisuje, začíná slovy: „Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine.“ Co jsou to za hlubiny? Hlubiny pokání. Pozorným čtením tohoto žalmu zjistíme, do jaké býdy může být přivedena duše toho, kdo znova a znova hřeší. Co hledal žalmista? Nejen odpuštění, ale i vysvobození. „U Hospodina je milosrdenství“, t. j. nové omilostnění, ale i „hojně je u něho vykoupení“ (v. 7).

Jestliže věřící člověk netouží po vykoupení od hřichu, to znamená zabení jeho moci ve svém životě, a znova se u něho vyskytuje, pak je v nebezpečí, že se nakonec vzdá boje a stane se lhostejným. Potom ho lze jen těžko přivedít k pokání. Zvykne si na své prohry, na život daleko vzdálený od Božích plánů.

Proto, drazí, budme připraveni k pokání s citlivým rozeznáváním všeho, co je hřich v našem životě.

ZVLÁŠTNÍ NABÍDKA

Pod tímto názvem se snaží některé obchodní domy zejména v západních zemích získat zájem zákazníků o výprodej svého zboží. Charakteristickým rysem „zvláštní nabídky“ jsou:

1. **atraktivnost** — reklamní zdůraznění vzhledové poutavosti, praktičnosti a výhodnosti pro spotřebitele.
2. **láce** — zdůraznění nízké ceny, zanedbatelné pro spotřebitele, popřípadě možnost výhodných splátek.
3. **reálnost** — možnost okamžitého vlastního nabízeného zboží.
4. **časová tolerance** — produkováním a opakováním nabídky různými formami „cesty za spotřebitelem“...

Co však většinou chybí — a o tom se reklama „zvláštní nabídky“ obvykle nezmínuje — je **záruka kvality**, takže dochází většinou k zklamání kvalitou zakoupeného zboží...

Povšimněte si nyní zcela odlišné ZVLÁŠTNÍ NABÍDKY NAŠEHO PÁNA a Spasitele Ježíše Krista:

1. **je zcela neatraktivní!** Místo poutavé žádostivosti odpuzuje lidskou přirozenost zdůrazněním naprosto nepopulárních věcí: sebezápor, přijímání a nesení vlastního kříže, následovnictví Ježíše na tak obtížné cestě — Mt 16:24.
2. **je nesmírně drahá!** Místo přitažlivé láce vyžaduje nejen všecko, co člověk má, ale dokonce člověka samého celel — L 9:24—26, 57—62.

3. **jeví se jako naprosto nereálná — a) svým fantastickým a naprosto nedokazatelným obsahem —**

viz „odpuštění hříchů“	— Sk 10:43, Ř 4:25; Mt 9:6
„smíření s Bohem“	— Ř 5:11, 2K 5:18—19, Ko 1:21—22
„věčný život“	— J 3:15—17, 6:47, 10:27—30
„Boží synovství“	— J 1:10—13, Ř 8:14—16, 1J 3:1—2
„dědictví v nebesích“	— Ř 8:17—18, 1Pt 1:3—4, 1K 2:9

b) **svým uskutečněním a ověřením až po smrti člověka**

J 14:1—3, 11:25—26, 5:29, F 3:10

4. **je časově limitovaná** — zdůrazněním osudové jedinečnosti a neodkladnosti v přijetí, „dokud doba milosti trvá“!
—Ž 95:7, L 19:5—9, 2K 6:2, Žd 3:7—11

5. **má však svou jedinečnou záruku —**

- a) **ve svědectví Bible — Božího slova —**
v odkazu celé pohnuté historie židovského národa,
v odkazu nevyzpytatelné inspirace židovských proroků,
v odkazu obrazné smysluplnosti židovského obětního ceremonielu, a to v souvislosti s mesiánskou myšlenkou a nadějí lidstva!
- b) **v reálném a praktickém zjevení zaslíbené „nejvyšší“, „nejhlubší“ a „nejširší“ lásky, kterou kdy lidstvo poznalo,** v její mravní, kulturní a duchovně povznášející moci — v činech osobního životního příkladu Ježíše Krista a v úchvatnosti jeho zástupné oběti za hříšníky **v naprostém kontrastu s jejich ubohostí a nízkostí!** (1J 4:8, Ř 5:8, 1K 13, J 3:16, Ř 8:31—39 atd.)
- c) **v dopadu pro náš duševní stav již nyní v tomto pozemském světě, plném nepokoje a chaotické nesmyslosti —**
(J 14:27, Sk 10:34—36, Ř 14:17, Žd 12:22—24!)

d) **v dopadu pro náš duchovní život** — v onom vnitřním ujištění, naším lidským rozumem nevysvětlitelném, které působí v nás Duch svatý — „náš záruční list“ a „naše pečeť od Boha“ —
(Ř 8:1—2, 14—17, 2K 1:22, Ef 1:13—14, Ef 4:30)

Jak odpovídá na zvláštní Spasiteleovo nabídku, můj milý čtenář? Nestojí věru za to, když ji srovnává s pomíjitelnými, a často tak pochybenými nabídkami, které ti bez jakýchkoliv záruk nabízí tento porušený svět?

kk

nakažlivé zdraví

Náš nejmladší chlapec se rozstonal. Na štěstí nebylo to nic vážného. Nachladil se, měl horečku a musel zůstat v posteli. Ležel bez zájmu, jídlo mu nechutnalo, nakousnutý krajíček chleba nechal ležet na talíři. Náš nejstarší, stále hladový, jak se na správného kluka sluší, chtěl nakousnutý chléb dostat, ale maminka mu to nedovolila. „Nejezd to, nakaziš se a budeš také nemocný.“

Poslechl sice, ale bylo mu vidět na očích, jak se mu myšlenky v hlavě honí. Po delší chvíli řekl: „Mami, a když nemocný ukousne z krajice zdravého člověka, pak se uzdraví?“

Tato otázka mě pronásledovala. Má opravdu jen nemoc nakažlivou moc? Neexistuje také něco podobného jako nakažlivé zdraví? Lékaři říkají, že na průběhu nemoci má rozhodný vliv i vnitřní postoj nemocného, ne jen celkový tělesný stav.

Co platí pro organismus jednotlivce, to může platit i pro organismus lidské společnosti. Jistě že vnitřně nečistý člověk může zkarat mnoha jiných. Ale určitě platí i opak, že zdravý člověk šíří kolem sebe tak silný vliv, že se v jeho okolí nedobré nemůže projevit.

Jako dítě mě pokaždé na příbězích o Pánu Ježíši vzrušovalo toto: Dotkl-li se Pán Ježíš — čistý — nečistých a malomocných, nikdy se nestal nečistým, ale naopak nečistí byli tímto dotykem očistěni. O tolik mocnější je čisté nad nečistým. A byl-li ON-Svatý — ve společnosti hříšníků, — což nečinil žádný žid dbalý Zákona, aby se neznečistil — pak se nenakazil Svatý Pán hřichem, ale hříšníci se „nakazili“ Ježíšovi svatosti. O tolik je svatost mocnější nad hřichem! Pán Ježíš sice zemřel na „nemoc světa“ — na hřich. Vzal však tu nemoc dobrovolně na sebe, a smrt jako „odplata za hřich“, neměla nad ním nikakou moc.

Myslím si, že bychom měli víc očekávat od této „nakažlivé moci“ Pána Ježíše a od života Jím uzdraveného a posvěceného a víc se z toho těšit.

přípr. DZ

O růstu

Casto slyšíme o duchovním vztahu. To je správné, když můžeme vidět nějaký vztah. Co člověk rozsévá, bude i znout. Kdybych zasadil své hodinky, jakou žeň bych mohl očekávat?

Uměleckému dílu lidské ruky chybí živý zárodek (kliček) života, který by mohl nést ovoce. Boží dílo je schopné rozmnožování.

Nežádej od nikoho růst vnitřního člověka, pokud není znovuzrozen. Jen ten, kdo se narodil z Boha, může růst a nést ovoce. Tedy: nejprve život, až pak vztah.

Moody

200. výročí tolerančního patentu

Dne 13. října 1981 došlo v zemích rakouských k události, jež vzrušila hladinu myšlenkového světa střední Evropy přesto, že se týkala jen nepatrného zlomku obyvatelstva zemí českých a rakouských. Císař Josef II. vydal Toleranční patent, jímž bylo umožněno tajným evangelickým křesťanům, aby se hlásili ke svému přesvědčení a tvořili samostatnou církev, těž rozdelenou na dvě větve – evangelickou církev augsburgského a helvetského vyznání.

Náboženské poměry známaly nesmírně důležitou složku národního, politického a kulturního života, zvláště v českých zemích. České dějiny jsou vyryty ve znamení boje o svobodu náboženskou. Od husitských dob do Bílé hory se osobnost českého člověka zaměřovala a uplatňovala v duchovně-náboženském úsilí, jež mělo velice jasný a zřejmý důsledek mravní, kulturní, sociální i politický. Bílá hora zničila tento život. Národ byl zadržen ve svém svérázném vývoji a církevní a náboženský rakouský centralismus byl zaplacen velikými obětmi na statích hmotných i duchovních.

Plných 160 roků trvala doba „temna“. Mezitím se na západě Evropy rodil nový život. Anglie vychází ze staletých bojů vítězně s myšlenkami náboženské a církevní svobody. Francie pod vlivem blížící se revoluce přináší nové myšlenky politické, Německo se chopilo myšlenky státního systému a odpoutává se z velké části od vlivu a moci papežské. Celá Evropa stojí pod vlivem myšlenkového proudu osvícenství. Stoupá úcta před přesvědčením a svobodou svědomí člověka. Zdůrazňují se jeho mravní kvality. Jen Rakousko bylo uzavřeno těmto proudům, jejichž vlny živelně strhaly okolní myšlenkový svět. Marie Terezie žije ve starých představách, je bigotně oddána církvi římsko-katolické a je ochotna obětovat zájem státní zájmu církevnímu. Rakousko představovalo v tomto období ruch a touhy po pokrovku ostrov reakce. Inkvizice a misiónáři slídí po kacířských knihách s cílem jejich likvidování. Dějiny se však nedají zadržet. Na sklonku vlády Marie Terezie se utkávají dva světy, dvě moci velice rozdílné, přičemž výtěží hmotné slabší, ale vnitřně silnější činitel, myšlenka svobody, proti tomu okleštěná pojmem a slovem tolerance.

Neudržitelnost situace na Moravě měl rozrešit nástupce Marie Terezie – Josef II. Na mnohé žádosti evangelíků na Valašsku, na Českomoravské vysočině i na jižní Moravě a opětovně petice předkládá tyto požadavky císař státní radě, sám váhá před konečným rozhodnutím, aby nezadal svému církevnímu přesvědčení.

Také evangelíci v Uhrách se domáhají svobody a práv, zaručených jim starými zákony, ale stále dosud porušovaných. Právní zástupce uherských evangelíků helv. vyznání ve Vídni, ev. ref. Sam. Nagy, píše císaři podrobný historicko-právní rozklad o právech uherských evangelíků a předkládá jej císaři 22. ledna 1781 s žádostí, aby uherským evangelíkům byla obnovena a zachovávána jejich stará práva zaručující jim náboženskou svobodu. V zemích českých sice ještě vyšetřování a protireformace trvá, ale stiahání kacířů pomalu ubývá a přestává. Dne 31. března 1781 vydává císař zákaz, aby nikdo nebyl pro víru pronásledován a 12. května 1781 zastavil všecké vyhledávání kacířských knih. Všechno směřuje k toleranci. Na popud císařův jedná o toleranci již i dvorní kancelář, česko-rakouská i státní rada. Dne 16. června 1781 vydává z Gentu císař Nejvyšší rozhodnutí, jímž ruší dosavadní náboženské protireformační patenty a nařizuje, že nadále nemá být činěn rozdíl mezi katolíky a protestanty v zemích jemu poddaných. Bylo to rozhodnutí velikého zásadního významu. Tajní evangelíci pocítí uvolnění a cítí se nemálo povzbuzeni a posíleni a ti odvážnější z nich se usilovněji domáhají svobody, a to pod heslem „Chceme se držeti zákonu Páně“.

Císař postupuje důsledně ve smyslu gentského rozhodnutí ze 16. června jsa

přesvědčen o škodlivosti útisku ve věcech svědomí. Dne 13. září 1781 vydává další Nejvyšší rozhodnutí, v němž císař projevuje vůli, aby evangelíkům a pravoslavným se všude povolily soukromé bohoslužby a aby se tak náboženská tolerance všude uplatnila. Jsou jim povoleny modlitebny, ale bez věže, zvonů a vchodu z ulice, bohoslužby v nich i získávání majetku a hodnosti. Překvapuje, že císař nechce, aby tolerance byla vyhlášena veřejně, nýbrž, aby byla prováděna v tichosti. Počítal asi s menším počtem tajných evangelíků. Jen tam, kde se evangelíci sami hlásí, má se vyhověti jejich žádosti, aby si opatřili modlitebny, kazatele, bohoslužby, fary, školy aj. Je to zatím tichá, neveřejná tolerance bez patentu, o niž císař jde.

Dne 13. října 1781 Nejvyšším rozhodnutím císaře je zaslán definitivní Toleranční patent dvorní kanceláři a ta jej opatřila nadpisem „JOSEF II.“, aby bylo patrné, že je to císařův projev – a datem: „Ve Vídni dne 13. října 1781“. Tento vlastní Toleranční patent byl rozeslan jako okružní list všem zemským úřadům. V této podobě se uchoval jen ve státním archivu.

Připr. Sl

10 RAD

1. Snaž se, aby v tvých slovech i jednáních byla vždy obsažena „sůl“ lásky. Bud' jist, že to bude účinné v odpouštění.
2. Z celého srdce odpust těm, kteří jsou na tebe zlí. Blahoslaveni jsou ti, kteří odpouštějí, Bůh jim též odpustí.
3. Bližnímu neodpírej lásky. Jestliže mu lásku odpíráš, odpíráš mu všechno. Jestli mu ji věnuješ, dáš mu všechno.
4. Nedělej si v srdeci registraci křivd, které tě potkaly. Zapomínej na všechny křivdy a sám obdržíš požehnání z odpouštění hříchů.
5. Bud' snášenlivý v soužití s nepříjemnými lidmi, kteří tvůj život zlepšují. Přijmi je jako svůj kříž, který máš z vůle Boží ochotně a trpělivě nést. Tak vytvoříš předpoklady smíření.
6. Jestliže se někdo ve svém odporu vůči tobě nechce s tebou smířit, věnuj mu zvláštní lásku. Vždyť i tebe ve svém hříchu, bídě a nouzi ujistil Bůh o své zvláštní lásce a jen tak tě přemohl.
7. Modli se ustavičně za ty, kteří ti křivdí. Podmínkou pro modlitbu však je, abys jim zcela odpustil a aby tvé srdce bylo vůči nim plné lásky.
8. Boží království, které je královstvím lásky a pokoje, nemůže budovat ve své spravedlnosti, uplatňováním svých práv. Sváry a vlastní ospravedlnování důkazy a právem jsou nepřátele Božího království i Krista. Proto následuj pokoje i za cenu toho, že se zrekneš „svého práva“ a nároku na jeho uznání druhými.
9. Boží láska nezná překážek. Vyzývá nás, abychom následovali Jeho příkladu. Proto nevyznačuj hranic láisce ani před nikým nestavěj zed', protože tím bys postavil zed' mezi sebe a Boha.
10. Raduj se z požehnání, které se dostává i těm, jež nejsou s tebou jednomyslní. Děkuj i za ně Pánu a tak tě Pán použije jako nástroj k rozsévání pokoje a zachovávání jednoty.

B. S.

Boží hnev a súd přichádza vždy s určitou mierou, ale Jeho milosť prichádza bez miery

DAL JIM MOC

Pán vysílá své učedníky — apoštoly a dává jim svou moc, aby byly schopny plnit obrovské úkoly dané jim Pánem v budování základů Církve. I dnes má Pán pro nás své úkoly a tudíž i svou moc pro jejich plnění, i když nejsme apoštoly! On dává svou moc každému ze svých povolaných svědků! Jsme „vírou napojeni na nebeské vysoké napětí“. „Přenos proudu“ se děje modlitbou víry, v poslušnosti Božího slova. Ge-deon se leká, brání, odmítá, leč Pánem povzbuzen se odváže, bojuje, vítězí. David se vírou odváží na medvěda, poté na obra a poráží celé šíky nepřátele. Vzpomeňme mnohých svědků Páně, misionářů, evangelistů! Ti se v moci Pána a Jeho Ducha odvážovali neohroženě jít s Jeho poselstvím — Spurgeon, Moody, Graham, Wesley, Müller, Taylor aj. Jejich víra - to byly „modlitební kabely přenášející tisíce kilowattů, ba dokonce megawattů“. Máme se vymlouvat: „Takový já tedy nikdy nebudu?“, „Tém se přece nikdy nevyrovnám?“ Nikoli! Zde platí stále: „Dal jim svou moc“ — i pro

nás v naší dnešní situaci a okolnostech. Jsi Jeho, stojíš tedy v Jeho službě, máš k dispozici též Jeho moc! To je „legitimace“ dítěk Božích. Zde Ho reprezentujeme právě mocí Jeho Slova, Jeho Duchu, Jeho Lásky! Příslušné moci poskytuje Pán tolik, abychom i my stačili na naše mnohé aktuální úkoly. Kdo pověřuje, ten i zmocňuje a vítězně a slavně se prokazuje. Záleží tedy na nás, jak jsme závislí na Pánu, jak s ním počítáme, jde-li o uzdravení z nemoci hřachu, vysvobození z „moci temnosti“, o vyznavačský postoj před světem nevěry. Nikdo to neměl z Božích dětí lehké. Osměloval a „zmocňoval v Duchu“ se musel Petr jako Pavel či Jan, i Jan Hus či Jan Amos Komenský, Schweitzer, Schneider, Bonhoefer a další. Pocit méněcennosti je projev nedůvěry a lenosti v sebezáporu, brání a nesení kříže, v následovníctví Krista! Máme se proč korit, co jsme nevykonali, v čem váhali, prohráli. Ale je to moc ještě i pro nás!

Což platí i pro tebe, milý čtenáři, ono vzácné slovo 2K 4:5—11, Ef 6:11—13, Fp 1:21, 27—30?

bratr ALADÁR UNGAR (1905-1970)

Byl znám i mnoha věřícími našich sborů. Jeho život byl poznamenán mnohými nemocemi a utrpeními. Přesto sloužil tam, kde ho Pán postavil s radostnou vírou a vděčností. Jedinou ledvinu, kterou měl, mu lékaři museli dvakrát operovat.. Během války u něj zjistili cukrovku. V době pronásledování (bratr byl Žid) ho sedmkrát odvezli do pracovního tábora, kde ho Bůh zázračným způsobem zachoval. V roce 1957 byl operován na rakovinu střev, jejíž následky až do konce trpělivě snášel. V důsledku cukrovky mu lékaři museli amputovat prsty pravé nohy a pak v roce 1961 mu amputovali celou pravou nohu. Na jaře 1970 mu byla amputována i levá noha.

Všechny tyto i jiné nemoci snášel bez reptání, protože vše přijal z ruky svého milovaného Mistra. O svých nemoech či pocitech málo mluvil, a když se ho zeptali, jak se cítí, řekl jen: „teď se necítím dobře,“ anebo „teď jsem slabý.“

Přes devět let o berlích neúnavně cestoval a zvěstoval Boží Slovo v několika

státech. Všechnu tělesnou sílu, kterou měl, beze zbytku postavil do služby Bohu. Navzdory všem útrapám zůstal mladým.

Čtrnáct dní před smrtí napsal tuto modlitbu, kterou našli pak na psacím stole:

Pane můj a Bože můj,

v tichu noci na Tebe myslím a ve svém srdeci mám modlitbu. Říkám se slovy písničkou: „Očekávám na Tvůj hlas, Ježíši, který mne zve domů, potěšení moje!“ Čekám až zazní: „Služebníku, dost!“

Nevím, zda budu při vědomí, až mne zavoláš, zda budu moci povědět, na co teď myslím, proto to napiši.

Vzdávám Ti chválu za to, že jednoho dne jsi se postavil přede mne a uza-vrél jsi moji cestu. Nehledal jsem Tě, ale Ty jsi mne našel a učinil jsi mne Svým.

Děkuji Ti za ten krásný a bohatý život na cestě za Tebou. Děkuji za jistotu, že až můj pozemský život skončí, uvidím Tě tváří v Tvář, Tebe, kterého tak miluji! Jaká to bude radost! Tehdy se každá moje naděje nad očekávání splní.

Vždycky jsem toužil po Tvojí kráse! V ten Den Tě uvidím bez závoje. Ale nejen Tě uvidím — budu Ti podoben. Toto křehké tělo se přemění a bude podobno Tvému slavnému tělu. Moje oči pak uvidí Krále ve vši okrase. Potom budu jásat: „Stálo to za to, žít pro Tebe, sloužit Tobě a vzdát se mnoha věcí! Nebyla marná věra, doušání, zápasý.“ V ten Den nebudu litovat toho, čeho jsem se vzdal pro Tebe, ale budou litovat toho, co jsem si ponechal pro sebe a na čem jsem lpěl ... Tehdy bude pro mne nade vše to, že mohu být Tvůj a Ty můj. Všechno byla nepochopitelná, nekonečná a nezasloužená milost.

Děkuji, že teď, v hodině smrti v tom mohu spočinout. Nebudeš se dívat na můj ubohý život, jeho prohry, hanbu, kterou jsem někdy poskvrnil Tvoje jméno. Moje nedůvěra, pochybnosti, neposlušnost, každý stín mého života se ztratí v mori zapomnění. Ale žes mne miloval a očistil, že sis mne přivlastnil, za to Tě pak budu chválit a velebit. Ani věčný život nebude stačit, abych dost chválil Tvoj velebnost.

Pane, v tichu noci odpočinulo moje srdece v Tobě. Velice Tě miluji a toužím po Tobě. Nic Ti nemohu přinést, ale Ty jsi moje všecko! A to stačí! Velebím Tvoje milé a krásné jméno! Drž mne blízko sebe!

Dokud mi bije srdce, dokud neztratím vědomí, chci Tě chválit a velebit. Jsem nehodný červ, ale Ty jsi se nade mnou smiloval. A to na věky stačí!

Pane, děkuji, že jsi se mnou!

Amen.

Z maďarštiny přeložil A. B.
Otisknuto z Bratrské rodiny 11/80

hlas nového člověka

Byl farářem početného sboru. Všichni ho měli rádi a vážili si ho. Byl laskavý, přímý, poctivý, upřímný, otevřený. Svůj úřad zastával výborně, činil vše pro svůj sbor. Zúčastňoval se veřejného života, zajímal se o problémy své doby, měl velké pochopení pro starosti jednotlivců. Žil zbožně a byl v každém ohledu bezuhonné, poctivý a spravedlivý.

Neměl však rád pietisty. „Jsou přemrštěni ve své nábožnosti,“ říkal často a podezíral je, že jsou pokrytí a domýšliví. Pak přišlo duchovní probuzení a některí ze sboru zakusili též při sobě jeho pozehnávaný důsledek ve svém životě. Bylo jen přirozené, že tito nové obrácení o svém zážitku vyprávěli. Zářili radostí, hořeli první láskou. Pan farář je pozoroval s nedůvěrou, mínil: „To je jen hořící sláma!“ Nově obrácení ho prosili: „Pane faráři, i my bychom měli mít

evangelizaci v našem společenství!" Avšak nenašli u něho pochopení, ale narazili na odpór.

„Dokud jsem já zde farářem, nebude v našem kostele žádná evangelizace,“ řekl příkře. A nepovolil. Jeho lidé učinili jediné správné, jež bylo lze učinit. Jednotlivě i ve skupinách se modlili k Bohu a prosili o duchovní probuzení ve svém sboru. Prosili i za svého faráře, aby nebránil zvěstování evangelia.“

Modlitba vždycky působí zázrak, a tak tomu bylo i tentokrát. Bůh vyslychá modlitby. Konečně pan farář na nové náležitosti odpověděl: „Tak dobré, ale není třeba cizího misionáře, budu evangelizovat sám, jestliže si to tak žádáte. Mnoho si od toho neslibuj, ale jak se mi zdá, je teď „moderní“ evangelizovat.“

Byl tedy ohlášen misijní týden od neděle do příští soboty, určena téma a udány příslušné texty z Bible. Tiskly se pozvánky a plakáty, a v církevním tisku byla uveřejněna pozvání. Ona malá skupina věřících se denně scházela k modlitbě od prvního dne příprav i po dobu evangelizace. Vytrávali věrně v modlitbě.

Kostel byl každý večer plný — nikdy tomu před tím tak nebylo. Pan farář se na každý večer svědomitě a důkladně připravoval. A pak se přihodilo něco zcela nečekaného. Sám to vyprávěl ve čtvrtek večer z kazatelny:

„Dnes odpoledne jsem se pustil do přípravy tématu pro dnešní večer, jež zní: „Tak Bůh miloval svět“ [J 3:16]. Seděl jsem u psacího stolu a četl onen tak známý text. Poprvé ve svém životě jsem se zastavil u slovička TAK. TAK velice miluje Bůh svět. TAK! Jak? Objevil jsem: TAK v elice, že svého jednorozého Syna dal. Za svět, za všechny lidí. A objevil jsem, že MNE miloval, za MNE dal svého Syna, abych JÁ nezahynul, ale abych i JÁ měl věčný život!“

Všichni, kteří to slyšeli, byli hluboce pohnuti. Toho večera mnozí nalezli spásu v Pánu Ježiši. Starý pán vyznal, že po prvé v jeho dlouhém životě se mu osobně stala tak nesmírně vzácnou úžasná Boží láska a její spasitelský čin. Koněčně ji prožil ve své osobní zkušenosti — ve svém srdci! Teď tomu věřil, přišel si to jak nikdy předtím a radoval se z toho. Stal se někým jiným. A ještě dodal:

„Byl jsem vždy svědomitým služebníkem svého sboru, ale mé srdce nepatřilo cele Pánu Ježiši, mému Spasiteli. Dnes odpoledne na kolenu se mi stalo skutečnosti a jistotou, že Bůh MĚ nadevšecko miluje, a že je MÝM drahým Otcem.“

Ale to nejkrásnější se stalo o pět dní později. Vyhledal úzké modlitební obecenství s živými Božími dítkami. Následující úterý byla biblická hodina studentů. Dostavil se i tam.

Po hodině jsem stál u východu a loučil se s lidmi. Tu jsem spatřil, že pan farář a jeden věřící univerzitní profesor zároveň vycházeli. Oba byli trochu rozpačtí. Okamžitě jsem poznal, proč. Znali se totiž jen od vidění. Přiškočil jsem a nabídl se: „Smím vás představit? Pan farář MB a pan profesor AK.“

Teď se mohli rozhovořit. Hledali slova. Starší lidé bývají někdy v takových případech pomalí. Profesor promluvil první: „Páne faráři, také už nejste z nejmladších,“ a ukázal na jeho krásné, bílé vlasy. A ten odpověděl dětsky prostě, upřímně, roztomile: „Páne profesore, nepočítejte má léta nad 60, ale jen pět dnů mé blažené jistoty v Kristu, v mému Spasiteli a Pánovi!“ A vyprávěl, co se s ním stalo. To byl hlas nového člověka.

*Ze vzpomínek bratra A. Ungára
přír. DZ*

Je predčasné odmlčať sa v zvestovaní evanjelia

ZPRÁVY ZE SBORŮ

Jubilanti z Nitry

V septembrových a októbrových dňoch tohto roku sa v nitrianskom zbere dožívajú 70 rokov známi bratia Pavol Kučera a Pavol Urban. Pri pohľade na ich aktivity a mladícky elán sa nám to sice nechce veriť, ale je to pravda.

Brat Pavol Kučera (nar. 9. 9. 1911) vyrastal na Zvolensku, v rodine, kde sa predával alkohol a ľudia sa „občerstvovali“. Keď prišlo do obce svetlo evanjelia na začiatku dvadsiatich rokov, obrátila sa k Pánu Ježišovi jeho matka, potom aj otec a brat Štefan, ktorý svojím močným svedectvom doma i na vojne bol preňho veľkým príkladom. V šestnáctich rokoch volal k Pánu o milosť, sám pri riečke a potom obrátenie vyznal v prítomnosti starších bratov. Pozdejšie sa rodina presťahovala do Potoka pri Šahách, kde požehnané a nezištné slúžila Pánu a blížnym dlhé roky. Tam odišli do večnosti rodičia i brat Štefan s manželkou, v pomerne mladom veku. Zanechali štyri deti, o ktoré sa postaral predovšetkým Pán Ježiš. Na začiatku štyridsiatich rokov sa brat Kučera oženil so sestrou Máriou, rod. Mamajkovou zo Zvolena-Môťovej, ktorá mu dodnes verne stojí po boku a aj napriek mnohým nemociam neúnavne pracuje pre svojho Spasiteľa.

Od roku 1944 žije rodina brata Kučera v Nitre. Mnohí sa v jeho prítomnosti obrátili, mnohí boli ním pokrstení, ale známy je najmä darom modlitebníka v tých najmenších, no i najväčších zhromaždeniach. Prechádzal mnohými skúškami a zvlášť pătročný pobyt v izolácii od najbližších bol neľahký. Zotíval verný Pánovi i Jeho ľudu a Pán sa k nemu iste prizná aj v ďalších rokoch so svojim požehnaním.

Brat Pavol Urban (nar. 5. 10. 1911 v Budči pri Zvolene), spomína na svoju doterajšiu životnú pôf takto:

„Otec, robotník, odišiel v roku 1922 za prácou do Argentíny, odkiaľ sa už nevrátil. Matka zostala sama s tromi deťmi.

Evanjelium k nám prišlo prostredníctvom sestry Šimovej z Kováčovej. Mal som tam nemocnú tetu a matka ju išla navštíviť. Sestra Šimová práve vtedy vydávala nemocnej svedectvo o záchrane v Pánu Ježišovi, ale tá ho neprijala. Slovo Božie sa však veľmi dotklo srdca mojej matky, bola pozvaná do zhromaždenia vo Zvolene a tam sa aj odovzdala Pánu Ježišovi. Mamička mňa i moje dve sestry viedla k Bohu, chodili sme s ňou do zhromaždenia vo Zvolene, doma sme sa spolu modlievali a podávala nám vzácné veci z Božieho Slova. Zomrela v roku 1931 a my sme opustili rodičovský dom.

Ako mladik som bol dobrým športovcom a mal som rád svetské zábavy. Duch Boží však pracoval na mojom srdci, usvedčil ma z hriechu a ja som dostal sírach takto zomriet. Prežil som niečo podobné, ako žalárik vo Filipis, keď zvolal: „Čo mám robiť, aby som bol spasený?“ Obrátil som sa k Pánu Ježišovi v roku 1931. Opustil som širokú cestu, ktorá ma viedla do večného zahynutia.

Priamo v Budči mi hodne poslážil milý brat Štef, ktorý ako železničiar býval v strážnom domku a tam pracoval pre Pána. Neskôr som odišiel za prácou do Nitry, ale ako kresťan som tam hneď nikoho blízkeho nestretol. Dva týždne som chodil sám s Pánom. Keď som sa chcel vrátiť na staré chodničky, použil si Boh človeka neverca, aby mi povedal: „Keď ste inteligent, budte inteligent aj pred Bohom a splňte, čo ste mu slábili!“

Od brata Sadloňa som dostal pozdejšie adresu dvoch sestier v Nitre, ktoré sa dvadsať rokov modlili za slúžaceho brata.

V Nitre sme prežili mnohé krásne a požehnané chvíle, ale prišli i búrkы a zápasy. Pán ma neopustil a vedie ma po svojich cestách už 50 rokov...“

Brata Urbana poznáme ako obdarovaného služobníka Božím Slovom i modlitbou, píše aj pre nás časopis a kalendár a vždy je pripravený poslužiť tam, kde ho Pán potrebuje.

Obom nie starým, ale len „skôr narodeným“ jubilantom z Nitry želáme mnoho Božieho požehnania a ak bude Božia vôle, ešte mnohé roky v našom strede.

V září t. r. odešla k Pánu sesira RŮŽENA VTÍPILOVÁ z pražského sboru. Ve svých 29 letech uvěřila v Pána Ježíše jako ve svého osobního Spasitele a po celý svůj pozemský život šla Boží cestou v obecensví s ostatními vykoupenými.

V posledních letech života onemocněla vážnou, nevyléčitelnou chorobou. Mimo krátké pobytu v nemocnici nevynechala ani jediné shromáždění. Ještě tři dny před svým odchodem byla na čtvrtletním shromáždění v Praze. Byla příkladná svou věrností, touhou po obecensví a ochotou pomoci všude tam, kde toho bylo potřebí. Věřící z pražského sboru.

K OTÁZCE MÍRU

Oblasť, který vyvolává hrozba neutronových bomb v celém světě, ukazuje na vážnost stavu, v jakém se současný svět nachází. Mírumilovné národy světa a lidé, jimž život v opravdovém míru leží na srdci, si uvědomují, že nesmyslné hromadění zbraní nemůže být prostředkem řešení problémů mezi státy.

Stupňování nejničivějšího vyzbrojování zatěžuje především pracující lid a ne se s sebou i velké pokušení skutečně tyto zbraně použít.

V této souvislosti si chceme znova připomenout společnou odpovědnost za život, který Bůh stvořil. Proto to také není poprvé, kdy říkáme své jednoznačně NE ke všem ničivým prostředkům a zbraním a tedy i k neutronové bombě, její výrobě a rozmístování.

Vyjadřujeme plnou podporu každému opravdovému úsilí po zajištění míru, bez konfrontací zbraní, neokladným, upřímným a trpělivým jednáním. Zároveň toužíme po tom, aby pokoj — skutečný pokoj, způsobený Boží milostí, zavládl v srdci a v životě každého člověka.

-pz + jk

Dočetli jsme se v denním tisku, že 21. září sedmičlenná delegace významných představitelů křesťanských církví z východní Asie a Austrálie ukončila svou návštěvu Československa, kde dlela na pozvání Křesťanské mírové konference.

V průběhu čtyřdenního pobytu se církevní činitelé seznamovali s budováním socialistické společnosti a s kulturním a náboženským životem u nás. Setkali se se zástupci církevního života v ČSSR a na závěr byli přijati vedoucím sekretariátu pro věci církevní Úřadu předsednictva vlády ČSSR Karlem Hrůzou.

Při této příležitosti hosté z Asie a Austrálie ocenili konkrétní pomoc, kterou čs. vláda poskytuje národům bojujícím proti kolonialismu a neokolonialismu.